
Tidpunkt 04.03.2024, kl 18:01 - 20:21

Mötesplats Vantaan kaupungintalon valtuustosali (os. Asematie 7)

Behandlade ärenden

- § 1 **Sammanträdets laglighet och beslutsförhet**
- § 2 **Justering av protokoll**
- § 3 **Svar på fullmäktigemotionen om inrättande av en tillnyktringsenhet vid Vanda och Kervo välfärdsområde**
- § 4 **Svar på fullmäktigemotionen om utarbetandet av en konkret verkställighetsplan för den nationella strategin at främja hälsa och välfärd vid VAKE**
- § 5 **Svar på fullmäktigemotionen om ett program och en guide för låginkomsttagare**
- § 6 **Svar på fullmäktigemotionen om löneuppgifter i arbetsplatsannonser**
- § 7 **Svar på fullmäktigemotionen om förebyggande av våld och gängbildning hos unga**
- § 8 **Överföring av behörighet baserat på förvaltningsstadgan**
- § 9 **Förtroendevalds avskedsansökan – ersättare inom sektionen för äldre-service Markku Mård**
- § 10 **Anteckning om redogörelser för bindningar för kännedom**
- § 11 **Godkännande av välfärdsområdets upphandlingsstrategi**
- § 12 **Rapport om kvaliteten och programmet för egenkontroll för 2023**
- § 13 **Uppdatering av välfärdsområdets förvaltningsstadga fr.o.m. 4.3.2024**
- § 14 **Svar på fullmäktigemotionen om införande av sysselsättningsgaranti i välfärdsområdet**
- § 15 **Svar på fullmäktigemotionen om tryggnad av tillräcklig personal inom barnskyddet nu och i framtiden**

Tilläggsrubriker

- § 16 **Fullmäktigemotioner (additional)**

Närvarande medlemmar

Sirkka-Liisa Kähärä, ordförande
Paula Lehmuskallio, 1:a vice ordförande
Anne Karjalainen, 2:a vice ordförande
Marja Ahava
Tanja Aidanjuuri, avlägsnade sig 19:10
Anssi Aura
Gashaw Kaisa Bibani
Funda Demiri
Antero Eerola
Satu Ek
Tarja Eklund
Terhi Enjala
Soile Eriksson
Toni Eskelinen
Reija Friman
Olga Gilbert, anlande 18:38
Tuija Haapalainen
Heli Hakala, anlande 18:33
Janne Hartikainen
Hanna Holmberg-Soto
Oskari Iivarinen, suppleant
Jouko Jääskeläinen
Loviisa Kaartokallio, suppleant
Susanna Kaiju
Tuire Kaimio
Lauri Kaira
Inna Kallioinen
Sami Kanerva
Ville Karinen, suppleant
Patrik Karlsson
Mika Kasonen
Sirpa Siru Kauppinen
Tiina Keskimäki
Otso Kivimäki
Ulla-Maija Kopra
Nina Korventaival, suppleant
Niilo Kärki, suppleant, anlande 19:48
Timo Laaninen
Pirkko Letto
Jouko Lindtman
Sari Linnansalmi, suppleant
Jüri Linros
Kai-Ari Lundell
Pirjo Luokkala
Mika Niikko, avlägsnade sig 19:48
Vaula Norrena
Elina Nykyri, suppleant
Carita Orlando, suppleant

Anitta Orpana
Teemu Purojärvi
Anniina Pylsy
Markku Pyykkölä
Sakari Rokkanen
Eve Rämö
Jarkko Rönholm, suppleant
Niina Saarinen, suppleant
Tuukka Saimen
Jari Sainio
Tia Seppänen
Ranbir Sodhi
Tuomas Suihkonen, suppleant
Marja Suomela
Sini Syrjäläinen, suppleant
Riitta Särkelä
Ida Tamminen
Eva Tawasoli
Laura Tulikorpi
Marjo Vacker
Tiina Vartiainen, suppleant
Sari Viinikainen
Markku Weckman, suppleant, anlände 19:18

Övriga närvarande

Riikka Liljeroos, Hallintojohtaja, sekreterare
Vida Amoah, Nuorisovaltuuston edustaja
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Jukka Hako, Aluehallituksen jäsen
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Kerttu Pöntinen, Hallinnon erityisasiantuntija, tekninen sihteeri
Jussi Rahikainen, Apulaispelastusjohtaja (vs. pelastusjohtaja)
Tiia Tuovinen, Juristi

Frånvarande

Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Suvi Karhu
Ulla Kaukola
Kimmo Kiljunen
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Pia Lohikoski
Sari Multala
Nina Nummela
Maarit Raja-Aho
Jussi Saramo
Minttu Sillanpää

Matilda Stirkkinen
Säde Tahvanainen
Tiina Tuomela

Signaturer

Sirkka-Liisa Kähärä
Ordförande

Riikka Liljeroos
Sekreterare

Protokolljustering

Protokollet har justerats och godkänts

Jouko Lindtman

Pirkko Letto

Framläggning av protokollet

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) maanantaista 11.3.2024 klo 12.00 lähtien.

Pöytäkirjanpitäjä Riikka Liljeroos

§ 1**Sammanträdets laglighet och beslutsförhet**

Enligt 107 § i förvaltningsstadgan skrivs möteskallelsen för välfärdsområdesfullmäktige på finska och svenska.

Kallelsen till sammanträde utfärdas av välfärdsområdesfullmäktiges ordförande eller, om hen är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. I kallelsen ska anges om det är fråga om ett elektroniskt sammanträde samt den webbadress och den plats där allmänheten kan följa sammanträdet. Av kallelsen ska framgå om en del av ärendena kommer att behandlas vid ett slutet sammanträde.

Kallelsen ska sändas minst 4 dagar före välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde till varje ledamot och till dem som har rätt att närvara eller plikt att närvara vid sammanträdet. Inom samma tid ska det informeras om sammanträdet på välfärdsområdets webbplats.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar konstatera att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 2

Justering av protokoll

Enligt 123 § i förvaltningsstadgan tillämpas på välfärdsområdesfullmäktiges protokoll vad som bestäms om protokollföring i § 112 i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdesfullmäktige väljer vid sitt varje sammanträde två ledamöter att justera sammanträdesprotokollet. Protokollet kan justeras redan under sammanträdet i något enskilt ärende. Protokollet kan justeras elektroniskt. Protokollet ska uppgöras på både finska och svenska.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar att:

1. välja två ledamöter att justera sammanträdesprotokollet,
2. det justerade protokollet hålls tillgängligt i det allmänna datanätet på välfärdsområdets webbplats (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) från och med måndag 11.3.2024 kl. 12:00.

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade enhälligt att:

1. välja två ledamöter att justera sammanträdesprotokollet som följande: Jouko Lindtman ja Pirkko Letto,
2. det justerade protokollet hålls tillgängligt i det allmänna datanätet på välfärdsområdets webbplats (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) från och med måndag 11.3.2024 kl. 12:00.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 270,07.11.2023
Områdesfullmäktige, § 133,12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 3, 04.03.2024

§ 3

Svar på fullmäktigemotionen om inrättande av en tillnyktringsenhet vid Vanda och Kervo välfärdsområde

VAKEDno-2022-67

Områdesstyrelsen, 07.11.2023, § 270

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko ja aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja Kirsi Leväpelto

Aluevaltuuston kokouksessa 2.5.2023 § 39 jätettiin Ulla-Maija Kopran ja Funda Demirin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle perustettava selviämishoitoyksikkö". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 34 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Selviämishoitoyksikössä hoidetaan terveydenhuollon ammattilaisten valvonnassa vahvasti päihytyneitä henkilöitä, joiden psyykinen ja fyysinen terveydentila edellyttää asianmukaista arviointia ja seuranta. Tämän avulla ehkäistään ja/tai pyritään vähentämään päihytyneen henkilön inhimillistä kärsimystä, vakavia fyysisiä ja psyykkisiä terveyshaittoja ja pahimmillaan kuolemaa. On huomioitava, että putkakuolemia tapahtuu valitettavan säännöllisesti.

Selviämishoitoyksikön perustaminen vähentää putkakuolemia. Poliisin tai muiden viranomaisten toimesta putkaan päätyneet henkilöt sairastavat usein vakavaa päihderiippuvuutta, joka edellyttää päihdehoitoon erikoistuneen hoitohenkilöstön ammattitaitoista hoitoa ja valvontaa. Putkaan vieminen tai sinne sijoittaminen ei ole myöskään eettisesti tai inhimillisesti oikea toimenpide päihtymystilan hoitamisessa.

Selviämishoitoyksikkö voidaan toteuttaa päihdeinterventiota nopeasti ja matalalla kynnyksellä, jonka jälkeen henkilölle voidaan antaa kattavaa tietoa hyvinvointialueen päihdepalveluista ja ohjata myös henkilö jatkohoitoon. Päihytyneen henkilön tulisi saada terveydentilansa kannalta asianmukaista ja ammattilaisten tuottamaa terveydenhoitoa. Varsinkin heikkokuntoisten päihytyneiden osalta esimerkiksi poliisiviranomaiset ovat tuoneet esille (STM 2011), että terveydenhuollon ammattilaisten tulisi vastata päihytyneiden henkilöiden valvonnasta, sekä sellaisista päihytyneistä, jotka ovat esimerkiksi kaatuneet ja lyöneet päänsä tai ovat muuten terveydenhuollon toimenpiteiden tarpeessa.

On tiedossa, että esimerkiksi Peijaksen päivystyksen henkilökunnan resurssija kuormittaa se, että päihtymystilan seurantaan viedään henkilöitä ilman, että heillä olisi akuuttia hoitoa vaativia somaattisia tai psyykkisiä oireita tai sairauksia päihtymystilansa lisäksi. Potilaspaikkaresurssija vievät siten henkilöt, joilla hoidon tavoitteena on ainoastaan päihtymystilasta selviäminen. Päihytyneiden henkilöiden hoitamiseen suunnatussa selviämishoitoyksikössä voidaan toteuttaa akuutin päihdehoidon kokonaisvaltainen hoidon arviointi ja seuranta. Lisäksi selviämishoitoyksikössä olisi mahdollista käynnistää päihdevieroitus ja hoitoonohjaus asianmukaisiin päihdepalveluihin.

Suurimmilla hyvinvointialueilla, kuten Pirkanmaan- ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla sekä Helsingissä on omat selviämishoitoyksikkönsä ja ne toimivat osana päihdehoitoa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on väestömäärältään ja kooltaan yksi suurimmista hyvinvointialueista. Selviämishoitoyksikkö vapauttaisi Peijaksen päivystyksen potilaspaikkoja heille, jotka tarvitsevat somaattisen tai psyykkisen sairauden takia hoitoa ja se rauhoittaisi muutenkin päivystyksen toimintaa, vähentäisi putkakuolemia ja olisi myös kustannustehokkaampaa.

Haluamme, että hyvinvointialue lähtee selvittämään selviämishoitoyksikön perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.5.2023 § 159 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan sekä aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 2.11.2023 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Lakisääteisen ympärivuorokautisen selviämishoidon tarkoituksena on suojella henkilön terveyttä ja turvallisuutta. Selviämishoitoyksiköissä hoidetaan voimakkaasti päihtyneitä asiakkaita, joiden päihtymys aiheuttaa terveydentilan seurannan tarpeen ilman muita sairauden tai vamman oireita.

Selviämishoito toteutuu tällä hetkellä Peijaksen yhteispäivystyksessä maksimissaan 24 tunnin hoitajaksona ja asiakkaan annetaan poistua, kun hoidon tarve on lakannut. Selviämishoidon yhteydessä arvioidaan tarvittaessa potilaan päihdepalvelujen tarve yhteistyössä sosiaalihuollon kanssa jatkohoidon turvaamiseksi. Terveydenhuollon palvelut on tiivistämässä yhteistyötä Peijaksen sairaalan ja erityisesti yhteispäivystyksen kanssa, osana myös päihdepalvelut yhteispäivystyksen yhteydessä.

Aikuissosiaalityön palvelualueella vastataan päihteitä käyttävien asiakkaiden turvallisuudesta. Tällaisia tilanteita kohdataan esimerkiksi Koisorannan palvelukeskuksen asumispäivystyksessä, joka vastaanottaa asunnottomia ympäri vuorokauden sekä asunto ensin -mallilla toimivissa asumispalveluyksiköissä.

Osana Vantaan - Keravan sote-asukkaan asialla hanketta laadittiin vuonna 2021 selvitys tulevaisuuden päihdepalveluista Peijas -kampuksella. Raportissa on esitetty selviämishoitoyksikön perustaminen osaksi kampuustoimintoja. Peijas -kampuksen hankesuunnittelun yhteydessä on arvioitava kokonaiskustannukset. Selvityksessä tulee huomioida hyvinvointialueella palveluntarpeessa olevien asiakasmäärät, eri ammattiryhmien henkilöstötarve, tilatarve sekä muu suunnittelu. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on suunnitteluvaiheessa välttämätöntä muun muassa sosiaalihuollon ja poliisilaitoksen kanssa.

Terveydenhuollon palvelujen toimiala sekä aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala tukevat ehdotusta ja esittävät, että selviämishoitoyksikön perustamista harkitaan uudelleen Peijas -kampuksen suunnittelun etenemisen myötä. Asiakkaan saaman hoidon lisäksi selviämishoitoyksikkö tukee laajasti terveydenhuollon palveluja sekä sosiaalihuollon palveluja muun muassa tarjoamalla konsultaatioapua henkilöstölle (24/7) sekä toimimalla yhteistyökumppanina asiakkaan jatkoselvitysten osalta.

Selviämishoitoyksikön perustaminen selvitetään Peijas-kampuksen suunnittelun etenemisen myötä.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää:

1. antaa Ulla-Maija Kopralle, Funda Demirille ja 34 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Mötesbehandling

Esittelijään selostusosaan tekemä lisäys huomioitu pöytäkirjassa "*Selviämishoitoyksikön perustaminen selvitetään Peijas-kampuksen suunnittelun etenemisen myötä.*"

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 133

Beslutsförslag

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 3

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 271,07.11.2023
Områdesfullmäktige, § 134,12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 4, 04.03.2024

§ 4

Svar på fullmäktigemotionen om utarbetandet av en konkret verkställighetsplan för den nationella strategin at främja hälsa och välfärd vid VAKE

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 07.11.2023, § 271

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja palvelualuejohtaja Elina Eeva

Aluevaltuuston kokouksessa 2.5.2023 § 39 jätettiin Gashaw Bibanin valtuustoaloite "Kansallisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategian konkreettisen toimeenpanosuunnitelman laatiminen VAKEEN". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 6 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti: *"Vantaa-Keravan hyvinvointialue tavoittelee Suomen parhaan hyvinvointialueen statusta. Osana kansallista hyvinvointialueiden verkostoa, Vantaa-Keravan hyvinvointialue käynnistää terveydenedistämisen strategian laatimisen ja konkreettiset toimet sen*

toimeenpanemiseksi ja kannustaa myös muita hyvinvointialueita mukaan kampanjaan. Me allekirjoittaneet ehdotamme konkreettisen toimeenpanosuunnitelman laatimista kansallisen terveydenedistämisen strategian (THL, TEHY) toimeenpanemiseksi. Terveyden edistäminen on muutakin kuin sairauden hoitoa, siksi on ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin ylläpitämisen kannalta tärkeää panostaa laajoihin kampanjoihin ja strategioissaan nimetä konkreettiset toimet, jolla se edistää ja ajaa alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.5.2023 §163 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan ja terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Hyvinvointialue seuraa asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä raportoi asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Hyvinvointialueella laaditaan valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, jossa on kuvattuna alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tila, niihin vaikuttavat tekijät sekä kirjattu valtuustokausittaiset tavoitteet ja toimenpiteet asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 611 /2021.) Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sisältää ikäryhmäkohtaisen hyvinvointitiedon sekä suunnitelmat lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden osalta. Jokaisen ikäryhmän osalta kertomuksessa ja suunnitelmissa on huomioitu vammaiset henkilöt sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluva väestö. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma tarkentaa hyvinvointialuestrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi asetettuja tavoitteita erityisesti strategian näkökulmia vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta, parannamme palveluja ja toimimme yhdessä.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinta aloitettiin talven 2022 ja alkuvuoden 2023 aikana toteutetulla tiedonkeruulla, jonka jälkeen lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointiryhmät koostivat tiedosta keskeiset nostot eri ikäisen väestön hyvinvoinnin ja terveyden vahvuuksista, huolenaiheista ja ilmiöistä. Kevään 2023 aikana käytiin myös ensimmäiset alueelliset HYTE-neuvottelut Vantaan ja Keravan kaupunkien, HUS-yhtymän ja järjestötoimijoiden kanssa. Kerätyn tiedon, ikäryhmäkohtaisten hyvinvointiryhmien nostojen sekä HYTE-neuvottelujen tulosten pohjalta lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta asetti 8.5.2023 kokouksessaan hyvinvointisuunnitelmalle painopistealueet. Painopistealueet ovat palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen, yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus, mielen hyvinvointi, sosiaaliset suhteet sekä hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy. Painopisteiden alle on työstetty tavoite- ja toimenpide-ehdotukset eri ikäryhmittäin. Hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmaluonnos on parhaillaan lausuttavana ja se on tarkoitus tuoda aluevaltuuston hyväksyttäväksi joulukuussa 2023. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman työstössä on ollut mukana vahva terveydenhuollon asiantuntemus ja terveyden edistäminen on huomioitu myös tavoite- ja toimenpide-ehdotuksissa. Hyvinvointisuunnitelmassa painottuu vahvasti hyvinvoinnin ennaltaehkäisyn ja sen ylläpitämisen näkökulmat.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallista palvelukonseptityötä. Palvelukonseptin tavoitteena on, että asukkaat ja ammattilaiset löytävät helposti oman alueensa kuntien ja kolmannen sektorin hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä, pärjäävyyttä, terveyttä ja osallisuutta edistävät palvelut ja toiminnot. Kansallinen palvelukonsepti ohjaa alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen ja toiminnan, asiakas- ja palveluohjauksen sekä hyvinvointia tukevien digitaalisten ratkaisujen kehittämistä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella VakeHyva Hyvät palvelut -hankkeen HyväHyte-kärki vastaa palvelukonseptityön alueellisesta koordinaatiosta. HyväHyte-kehittämistyö tulee sisältämään palveluohjauksen monialaisen toimintamallin kehittämisen palvelupolkukuvauksineen ja sen kohderyhmäkohtaisen pilotoinnin ja juurruttamisen, sekä digitaalisen hyte-palvelutarjottimen kehittämisen ja käyttöönoton. Kehittämistä tehdään Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa yhteistyösopimuksen mukaisesti sekä alueen järjestöjen ja järjestöverkostojen kanssa.

Hankkeen kehittämistoimenpiteet kohdentuvat erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin asiakasryhmiin. Kehittämisen kohderyhmänä ovat 17–29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset, joilla on mielenterveys-/päihdehäiriön kohonnut riski sekä kotona asuvat ikääntyneet. Myös hyte-palvelukonseptityössä on mukana vahva terveyden edistämisen ja ennaltaehkäisyn näkökulma.

Laaja, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet sisältävä hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kattaa aloitteessa esitetyn kansallisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategian konkreettisen toimeenpanosuunnitelman. Katsomme, että näin ollen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ei ole tarvetta erilliselle terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategian toimeenpanosuunnitelmalle.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää:

1. antaa Gashaw Bibanille ja kuudelle muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 134**Beslutsförslag**

Auehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 4**Beslutsförslag**

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 294, 28.11.2023
Områdesfullmäktige, § 135, 12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 5, 04.03.2024

§ 5

Svar på fullmäktigemotionen om ett program och en guide för låginkomsttagare

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 28.11.2023, § 294

Asian valmistelija: aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja Kirsi Leväpelto

Aluevaltuuston kokouksessa 2.5.2023 § 39 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tarvitaan pienituloisuusohjelma ja -opas". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 10 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle laaditaan pienituloisuusohjelma ja -opas, jonka valmistelee monialainen erilaisista alueen toimijoista koostuva työryhmä. Pienituloisuusohjelman ja -oppaan laatimistyön seurantaryhmässä on oltava kaikkien puolueiden edustus.

Pienituloisuusohjelma

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulee pienituloisuusohjelmassaan asettaa selkeät tavoitteet ja toimenpiteet köyhyyden/vähävaraisuuden, syrjäytymisen, huono-osaisuuden, sekä eriarvoisuuden ja eriarvoistumisen vähentämiseksi vantaalaisten ja keravalaisien keskuudessa. Pienituloisuusohjelmassa on syytä erityisesti keskittyä erilaisiin ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. On tärkeää, että hyvinvointialueemme tekee tiivistä yhteistyötä Vantaan ja Keravan kaupunkien toimijoiden kanssa pienituloisuusohjelmaa laatiessaan.

Pienituloisuusopas

Pienituloisuusoppaaseen on tarkoitus koota keinoja vähävaraiset/pienituloisten keravalaisien ja vantaalaisten ohjaamiseksi palveluiden ja tukien pariin. Pienituloisuusoppaaseen on siis syytä koota keinoja, joilla hyvinvointialue voi, yhdessä muiden paikallisten toimijoiden kanssa, helpottaa pienituloisten/vähävaraisten vantaalaisten ja keravalaisien arkea sekä tukea heitä vaikeissa elämäntilanteissa. Palveluiden yhdenvertaistaminen on sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen keskeisimpiä tavoitteita. Se ei mukaan voi toteutua, elleivät palvelut ole saatavissa myös kaikkein vähäosaisimmille ihmisille. Koska palvelujärjestelmämme on hajanainen, on palveluiden ja tukien saatavuus huono. Kaikilla vähävaraisilla/pienituloisilla vantaalaisilla ja keravalaisilla ei ole voimavaroja tai mahdollisuuksia löytää heille kuuluvia palveluita tai tukia. Vaikea elämäntilanne tai puutteelliset tietotekniikkataidot ovat usein esteenä palveluiden ja tukien piiriin hakeutumiselle. Pienituloisuusoppaaseen on syytä koota hyvinvointialueen ja muiden alueen toimijoiden vantaalaisille ja keravalaisille tarjoamia palveluita ja tukia. Oppaassa pitää kertoa selkeästi, millaisia ehtoja palveluiden ja tukien saamiselle on, ja miten niitä haetaan. Pienituloisuusoppaan on syytä olla luettavissa hyvinvointialueen verkkosivuilta. Koska kaikki vantaalaiset ja keravalaiset käyttä nettiä, on

opas oltava saatavissa myös paperisessa muodossa. Esimerkiksi vantaalaiset ja keravalaiset järjestöt sekä Vantaa-infot voisivat jakaa pienituloisuusopasta sitä tarvitseville asukkaille.

Hyvinvointialueelle on perustettava ns. köyhyys-/vähävaraisuustyöryhmä pienituloisuusoppaan ja -ohjelman laatimista varten

Pienituloisuusohjelman ja -oppaan valmistelua varten tulee hyvinvointialueen perustaa ns. köyhyys- tai vähävaraisuustyöryhmä. Työryhmässä pitää olla mukana muun muassa seuraavien tahojen edustajat: alueen asukkaat ja työntekijät, paikalliset järjestöt, oppilaitokset ja seurakunnat, Vantaan ja Keravan kaupungit, Kansaneläkelaitos (Kela), kaikki aluevaltuustoryhmät sekä kunnalliset ja alueelliset vaikuttamistoimielimet (eli nuorisovaltuustot, vammais- ja vanhusneuvostot ja monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunnat).

Joka kymmenes Vantaan ja Keravan alueella asuva on vähävarainen/pienituloinen

Suomessa ei ole virallista pienituloisuuden määritelmää, mutta käytetyimmän määritelmän mukaan pienituloisia ovat ne henkilöt tai kotitaloudet, joiden nettotulot ovat pienemmät kuin 60 prosenttia kaikkien kotitalouksien nettotulojen mediaanista. Pienituloisuuden raja vaihtelee vuosittain sen mukaan, mikä on suomalaisten nettotulojen mediaani. Pienituloisena/vähävaraisena pidettiin vuonna 2021 ihmistä, jonka nettotulot ovat alle 1350 euroa kuukaudessa. Tilastokeskuksen mukaan Suomessa oli arviolta 718 700 vähävaraista henkilöä vuonna 2021. Suomalaisista siis 13,2 prosenttia oli pienituloisia vuonna 2021. Perusturvan varassa eläviä suomalaisia arviolta 241 200 vuonna 2021. Toimeentulotukea sai arviolta 425 000 suomalaista vuonna 2021. Se tarkoittaa 7,7 prosenttia väestöstä. Arviolta 10,3 prosenttia vantaalaisista ja 10,1 keravalaisista oli pienituloisia vuonna 2021. Pienituloisia ihmisiä asui vuonna 2021 Vantaalla 25 500 ja Keravalla 3698.

Pienituloisuudessa ei ole kyse pelkästään rahan puutteesta, vaan se aiheuttaa usein huono- osaisuuden kierteen

Vähävaraisuus/pienituloisuus/köyhyys vaikuttaa laajasti ihmisen ja hänen läheistensä arkeen. Vähävaraisuudessa ei siis ole kyse ainoastaan rahan puutteesta. Pienituloisuus merkitsee usein jatkuvaa perusturvallisuuden puutetta ja kamppailua osallisuudesta yhteiskuntaan. Pahimmillaan vähävaraisuus aiheuttaa huono-osaisuuden kierteen, jossa taloudelliset, sosiaaliset ja terveydelliset ongelmat kasaantuvat. Köyhyyden, syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähentäminen ja ennaltaehkäisy kytkeytyvät vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, joka on sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden ydintehtävä. Pienituloisuus usein heikentää merkittävästi ihmisen hyvinvointia ja terveyttä. Toisaalta sosiaaliset taikka terveysongelmat ovat usein pienituloisuuden taustalla. Vuoden 2021 köyhyysraportissa kerrotaan, että "pienituloisuuden taustalla on usein päihde- ja/tai mielenterveysongelma, työttömyys, vammasta tai pitkäaikaissairaudesta johtuva työkyvyttömyys tai osatyökykyisyys, sukupolvelta toiselle periytyvä huono-osaisuus, matala koulutustaso, monilapsisuus, yksinhuoltajuus, yksin asuminen tai opiskelut".

Pienituloisilla on usein enemmän palveluiden käytön tarvetta, mutta he käyttävät usein muita vähemmän palveluita

Vähävaraisilla ihmisillä on muita enemmän tarvetta sosiaali- ja terveyspalveluille, mutta heillä on myös muita korkeampi kynnys hakeutua niiden pariin. Terveyserot eri

tuloluokkien välillä aiheuttavat sekä inhimillistä kärsimystä että suuria kustannuksia yhteiskunnalle. Tuloluokkien välisiin terveyseroihin vaikuttaa muun muassa se, että Suomessa peritään korkeita asiakasmaksuja. Asiakasmaksuja alentamalla voitaisiin todennäköisesti kaventaa tuloluokkien välisiä terveys- ja hyvinvointieroja.

Vähävaraisuus on vahvasti ylisukupolvista

Vähävaraisuus siirtyy usein sukupolvelta toiselle. Pienituloisen perheen lapsella on suurempi riski kärsiä aikuisenakin vähävaraisuudesta ja sen mukanaan tuomista ongelmista. Vähävaraisuuden ylisukupolvisuutta vahvistaa se, että Suomessa pienituloiset jäävät muita Pohjoismaita useammin vaille tarvitsemiaan palveluja ja tukia (lähde: Kela). Hyvinvointialueilla on oltava keinoja pienituloisten/vähävaraisten auttamiseksi ja tukemiseksi sekä vähävaraisuuden ja syrjäytymisen vähentämiseksi Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden ydintehtävä on ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tukeminen. Tähän kuuluu erottamattomasti eriarvoisuuden, vähävaraisuuden, syrjäytymisen ja huono-osaisuuden ennaltaehkäisy ja purkaminen niillä keinoilla, joita hyvinvointialueella on käytettävissään. Hyvinvointialueella voidaan vaikuttaa esimerkiksi ennaltaehkäisevien palveluiden laatuun ja saatavuuteen, asiakasmaksuihin, psykososiaalisen hoidon saatavuuteen, päihdehoidon vaihtoehtoihin sekä lapsiperheille eilakisääteisiin palveluihin. Hyvinvointialueen toiminnan järjestelmällinen tarkasteleminen erityisesti vähävaraisuuden ennaltaehkäisyn ja vähentämisen näkökulmasta mahdollistaa pitkäjänteisen työn vantaalaisten ja keravalaisten hyvinvointi- ja terveyserojen pysyvän kaventamisen eteen. Tämä on myös hyvinvointialueemme taloudellisen kestävyuden perusta.

Tampereen kaupungilla on hyviä kokemuksia köyhyysohjelmasta ja Vantaalla ohjelman laatimistarve tiedostetaan

Tampereen kaupungilla on ollut käytössä köyhyysohjelma monta valtuustokautta. Se on tuntuvasti parantanut tamperelaisten hyvinvointia sekä ennaltaehkäissyt ongelmia. Tampereen kaupungin köyhyysohjelman toimenpiteitä ovat olleet muun muassa panostukset ehkäisevään ja täydentävään toimeentulotukeen sekä oppilas-, opiskelija- ja kouluterveydenhuoltoon, aktiivipassi, ruokajakelu ja maksuttoman harrastamisen laajentaminen. Tampereen kaupungin köyhyysohjelman laati kaikista valtuustoryhmistä koostunut ns. köyhyystyöryhmä. Vantaan kaupunki on tiedostanut pienituloisuusohjelman laatimisen tarpeellisuuden. Tämä kävi ilmi valtuustoaloitevastauksessa. Vastauksessa todettiin myös, että sosiaali- ja terveyspalveluilla on oltava ohjelmassa suuri rooli. Me allekirjoittaneet haluamme siis, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle laaditaan pienituloisuusohjelma ja -opas, jonka valmistelee monialainen erilaisista alueen toimijoista koostuva työryhmä. Pienituloisuusohjelman ja -oppaan laatimistyön seurantaryhmässä on oltava kaikkien puolueiden edustus. Tiedostostamme, että aloitteella on talousvaikutuksia ja toivomme, että aloite huomioidaan, kun hyvinvointialueelle laaditaan vuoden 2024 talousarvio.

Lähteet

- Suomen köyhyysraportti 2022: https://www.eapn.fi/wp-content/uploads/2022/10/EAPN-FIN_Koyhyysvahti-2022_nettiin-valmis.pdf
- Uutisia köyhyysraporttiin 2022 liittyen:

- <https://www.soste.fi/uutiset/koyhyysvahti-2022-kriisit-toisensa-jalkeen-osuvat-samoihin-ihmisiin-tarvitaan-maaratietoista-politiikkaa-koyhyiden-kasvun-hillitsemiseksi/>
- <https://www.eapn.fi/koyhyysvahti-2022-myonteista-kehitysta-mutta-myos-merkkeja-koyhyiden-syvenemisesta/>
- Suomen köyhyysraportti 2021: <https://www.eapn.fi/koyhyysvahti-2021-tiivis-paketti-koyhydesta-ja-koronan-vaikutuksista/>
- Tilastokeskuksen tulonjakotilastot: <https://www.stat.fi/tilasto/tjt>
- Keravan kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2017–2020: <https://www.hyvinvointikertomus.fi/preview/7131074713>
- Keravan kaupunki, luonnos hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023: <https://kerava.production.geniem.io/uploads/sites/2/2023/01/hyvinvointikertomus-ja-hyvinvointisuunnitelma-luonnos.pdf>
- Vantaan kaupungin hyvinvointiohjelma 2018–2022: <https://www.vantaa.fi/fi/hankkeet/hanke/vantaan-hyvinvointiohjelma-2018-2022>
- Vantaan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/talous-ja-strategia/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen>
- Vantaan kaupungin hyvinvointikatsaus 2022: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikatsaus%202022_Vantaan%20kaupunki.pdf
- Vantaan kaupungin hyvinvointikertomus 2020: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikertomus%202020_Vantaan%20kaupunki.pdf
- Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2018–2021: <https://www.kukakuunteleekoyhaa.fi/wordpress/wp-content/uploads/2019/06/Tampereen-kaupungin-k%C3%B6hyysohjelma-2018-2021.pdf>
- Tampereen kaupungin köyhyysohjelman 2018–2021 raportti: [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_762021/Tampereen_kaupungin_koyhyysohjelman_2018\(228333\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_762021/Tampereen_kaupungin_koyhyysohjelman_2018(228333))
- Tampereen kaupungin köyhyystyöryhmän 2021–2025 nimeäminen: [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat/Pormestari/Koyhyystyoryhman_nimeaminen_valtuustokau\(254957\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat/Pormestari/Koyhyystyoryhman_nimeaminen_valtuustokau(254957))
- Juttuja Tampereen kaupungin köyhyysohjelmaan liittyen:
 - <https://mikkoaaltonen.fi/tampereelle-koyhyysohjelma/>
 - <https://vasenkaista.fi/2014/10/tampere-sai-koyhyysohjelman/>
 - <https://mikkoaaltonen.fi/koyhyysohjelma-kaupunginvaltuustossa/>
 - <https://mikkoaaltonen.fi/koyhyysohjelma-tamopereelle/koyhyysohjelma/>
 - <https://yle.fi/a/3-7537417>
- Kukka Kunnarin valtuustoaloite: köyhyysohjelma Pirkanmaan hyvinvointialueelle: <https://vasenkaista.fi/2022/11/toimenpiteita-koyhyiden-ja-eriarvoisuuden-vahentamiseksi-hyvinvointialueella>
- Allekirjoittaneen valtuustoaloite: pienituloisuusopas ja -ohjelma Vantaalle: <http://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2337108>
- Vastaus allekirjoittaneen valtuustoaloitteeseen: <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2480295>
- Jyväskylän kaupungin köyhyysohjelma 2020–2024: <https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2022-10/koyhyysohjelma-2020-2024.pdf>
- Mervi Uusitalon tekemä aloite Turun kaupungin valtuustolle:
 - <https://www.turku.fi/paatoksenteke/kaupunginvaltuusto/aloite/hae/1768723>
 - <https://www.turunvasemmisto.fi/blogi/2019/12/12/32563/?page2>

- <https://www.turunvasemmisto.fi/blogi/2019/12/12/32563>
- <http://merviuusitalo.fi/aloitteeni-turun-koyhyysohjelma/>

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.5.2023 § 160 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 2.11.2023 mennessä. Vastaus valtuustoaloitteeseen käsiteltiin aluehallituksessa 10.10.2023 § 249, jossa aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on käytössä monipuolinen tukikokonaisuus, jonka avulla asukkaiden talouden ja elämän hallintaa tuetaan, syrjäytymistä ehkäistään ja osallisuutta lisätään. Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialalla asukkaan tilanteen ja hänen tarvitsemiensa palvelujen arviointi aloitetaan ensiarviinnissa/alkuarviinnissa, jonka perusteella asukkaalle voidaan tarjota kertaluonteista neuvontaa ja tukea tai tehdä laajempi palvelutarpeen arviointi suunnitelmallisen sosiaalityön tai muiden palvelujen käynnistämiseksi. Pienituloisen voi saada joko taloudellista tukea tai konkreettisia palveluja, jotka edistävät omatoimista selviytymistä talouden ja elämänhallinnan suhteen.

Asukkaille/asiakkaille voidaan myöntää taloudellista tukea täydentävänä tai ehkäisevänä toimeentulotukena tai sosiaalista luottoa, mikäli asukkaalla on säännöllisiä tuloja. Sosiaalitoimen asiakkaalle tarjottavia palveluita ovat suunnitelmallisen sosiaalityön lisäksi esimerkiksi sosiaalinen kuntoutus, välitystilipalvelu tai asumisen ennaltaehkäisevä sosiaaliohjaus, jonka tavoitteena on ehkäistä velkaantumista ja vuokraveloista johtuvia häätöjä. Asunnottomat henkilöt voivat saada asumispalveluja.

Köyhyyden ehkäisemisessä tärkeä keino on myös asiakkaiden ja asukkaiden työllisyys- ja osallistumismahdollisuuksien parantaminen. Sosiaalityöstä voidaan ohjata asiakas työkyky selvitykseen, jonka avulla on tarkoitus selvittää työkyvyn lisäksi ensisijainen etuus, esimerkiksi mahdollisuus eläkkeeseen. Kuntouttava työtoiminta on suunnattu niille, joiden työllistymistä vaikeuttavat esimerkiksi ammatillisen koulutuksen puute tai terveydelliset ongelmat. Vammaisten työtoiminta on taas tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole vamman, sairauden tai muun vammaispalvelulain mukaisen syyn takia edellytyksiä osallistua tavanomaiseen työhön.

Sosiaalipalvelujen lisäksi asiakkaiden tilanteiden selvittämisessä, elämänhallinnan tukemisessa ja syrjäytymisen ehkäisemisessä tehdään tarvittaessa yhteistyötä esimerkiksi terveydenhuollon, työllisyyspalvelujen ja kolmannen sektorin edustajien, kuten järjestöjen kanssa. Asunnottomuuden ehkäisyhankkeessa on kehitetty asumisneuvontaa, asunnottomuustyön verkostoa sekä etsivää työtä, jossa yhdistyvät moniammatillisen tiimin ja kokemusasiantuntijan osaaminen. Yhteinen pöytä on taas vantaalainen ruoka-avun verkosto, joka tarjoaa ruoka-apua verkostoon kuuluvien toimijoiden jakamana n. 85 toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Keravalla tukea ja ruoka-apua voi hakea seurakunnilta. Hyvinvointialueella on toteutettu myös talousneuvolan kesäkiertue, jossa ulosottolaitos, talous- ja velkaneuvonta, Elämänlaatu ry ja Asunnottomuuden ehkäisyhanke ovat tarjonneet moniammatillista ohjausta ja neuvontaa talouteen, asumiseen ja elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä ilman ajanvarausta.

Sosiaalihuollon tarjoamat palvelut ovat pääosin asiakkaille maksuttomia, mutta joistakin sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä joko tasasuuruinen maksu tai asiakkaan maksukykyyn perustuva maksu. Asiakasmaksuja voidaan kuitenkin alentaa tai jättää perimättä siltä osin, kun asiakasmaksu heikentää asiakkaan toimeentulon edellytyksiä tai vaarantaa asiakkaan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiakasmaksujen maksukatto asiakkaalle on 692 euroa kalenterivuodessa, jonka ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut ovat maksuttomia tai asiakas saa ne alennetulla hinnalla kyseisen kalenterivuoden loppuun.

Valtioneuvoston suunnittelemat muutokset perustoimeentulotukeen, asumistukeen sekä työttömyysetuuksiin voivat aiheuttaa talouspainetta hyvinvointialueille etenkin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, sosiaalityön ja asumispalvelujen suhteen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella saattaa olla tarpeen päivittää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen sekä erilaisten sosiaalipalvelujen myöntämisen kriteerejä.

Laajempaa näkemystä etuuksien ja sosiaalipalvelujen mahdollisista muutostarpeista saadaan myös toimeentulotuen alueelliselta neuvottelukunnalta, johon kuuluvat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisäksi Helsinki, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Kela, Te- toimisto sekä Y-säätiö ja Sininauhaliitto. Neuvottelukunnan tarkoituksena on keskustella toimeentulotuen toimeenpanoon vaikuttavista alueellisista erityispiirteistä. Lisäksi neuvottelukunta voi seurata esimerkiksi alueen palveluverkkoa ja eri paikallistahojen kanssa tehtävää yhteistyötä sekä asumiseen ja työllisyysasioihin liittyviä yhteistyökysymyksiä.

Hyvinvointialueen asukkaiden kohtaamia erilaisia hyvinvointihaasteita on kirjattu myös hyvinvointialueella parhaillaan valmistelussa olevaan lakisääteiseen alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelman painopistealueiksi on nostettu palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen, yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus, mielen hyvinvointi, sosiaaliset suhteet sekä hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy.

Elina Nykyrin valtuustoaloitteessa nostetaan esille muun muassa Tampereella ja Jyväskylässä toimineet köyhyystyöryhmät, jotka ovat ehdottaneet tekemissään köyhyysohjelmissaan erilaisia toimenpiteitä köyhyyden ehkäisemiseksi. Tampereen ja Jyväskylän köyhyysohjelmat muistuttavat sisällöltään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tekeillä olevaa hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa sekä jo tehtyä osallisuusohjelmaa ja toimialakohtaisia osallisuussuunnitelmia. Lisäksi hyvinvointialueella toteutetaan jo vastaavanlaisia palveluita tai toimenpiteitä kuten sosiaalihuollon kehittämiseen panostaminen, Yhteinen pöytä -ruoka-avun verkoston toiminta sekä hyvinvointialueen myöntämät järjestöavustukset.

Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala esitteli valtuustoaloitetta myös aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen jaostolle 23.8.2023, jotta saataisiin laajempaa näkemystä valtuustoaloitteen vastaukseen. Jaostossa tuotiin esille, että pienituloisuuden haasteita voitaisiin nostaa vielä vahvemmin esille tekeillä olevaan hyvinvointikertomuksen yleiseen osioon. Pienituloisuusoppaasta keskusteltaessa tuotiin esille, että toisen palveluntuottajan, kuten Kelan, tietoja voi olla vaikea päivittää. Hyvinvointialueen nettisivuille toivottiin kuitenkin hyvinvointialueen omista palveluista ja etuuksista lisää ajankohtaista tietoa, jossa olisi huomioitu myös yhteiskunnassa esiintyvät muutokset, kuten valtioneuvostolta tulevat muutokset etuuksiin ja rakennusteollisuuden työttömyys.

Keskustelussa tuotiin esille myös asiakkaiden osallisuuden parantaminen ja sosiaalineuvonnan kehittäminen.

Jaoston kommenttien pohjalta hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen yleisosiin on nyt lisätty enemmän tietoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvien pienituloisten tilanteesta. Lisäksi aikuissosiaalityön palvelualueella on toteutettu verkkosivuille kokonaisuus "Jos rahat eivät riitä" (<https://vakehyva.fi/fi/jos-rahats-eivat-riita>), jossa on linkkejä hyvinvointialueen palveluihin ja materiaaleihin sekä muiden palvelutarjoajien palveluihin. Sosiaalineuvonnan kehittäminen yhdessä Kelan kanssa on koettu toimialla myös tärkeäksi.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaille on olemassa monipuolinen palveluiden kokonaisuus, joiden avulla asukkaiden taloudenhallintaa, elämänhallintaa ja osallisuutta tuetaan sekä syrjäytymistä ehkäistään. Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialalla on katsottu, että hyvinvointialueen nykyisillä palveluilla pystytään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeeseen ja tuleviin lakimuutoksiin. Näin ollen erillistä köyhyystyöryhmää ei perusteta eikä laadita pienituloisuusohjelmaa ja -opasta valtuustoaloitteessa ehdotetussa laajuudessa.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 10 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 135

Beslutsförslag

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 5

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 295, 28.11.2023
Områdesfullmäktige, § 136, 12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 6, 04.03.2024

§ 6

Svar på fullmäktigemotionen om löneuppgifter i arbetsplatsannonser

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 28.11.2023, § 295

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja HR-päällikkö Tiia Rouhiainen

Aluevaltuuston kokouksessa 12.6.2023 § 76 jätettiin Eve Rämön valtuustoaloite "Aloite palkkatietojen näkyvyydestä työpaikkailmoituksissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 29 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Esitän, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työpaikkailmoituksissa ilmoitetaan aina peruspalkka. Tämän lisäksi ilmoitukseen kirjataan mahdolliset muut lisät tai kokonaispalkan muodostumiseen liittyvät seikat ja työsuhde-edut.

Palkkojen ilmoittaminen työpaikkailmoituksissa on osa palkkauksen avoimuutta ja se jo itsessään edistää palkkauksen oikeudenmukaisuutta ja helpottaa palkkauksen vertailtavuutta.

Hyvinvointialueella on monissa toimissa hyvinkin kilpailukykyinen palkka. Palkkojen avoin ilmoittaminen lisää kiinnostusta hyvinvointialueeseen työnantajana ja edistää reilua työnantajakuvaa"

Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.8.2023 § 200 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kuten aloitteen tekijä toteaa, palkkojen julkisuus lisää kiinnostusta työnantajaa kohtaan ja edistää reilua työnantajakuvaa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategiassa määriteltyjen arvojen oikeudenmukaisuus ja vastuullisuus mukaisesti hyvinvointialue pyrkii avoimuuteen myös palkkauksen osalta. Myös hyvinvointialueen toimintakulttuuriin on nostettu tahtotila vuorovaikutuksen avoimuudesta. Hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana tähän tavoitteeseen ei ole vielä päästy, sillä palkkaharmonisointi on vielä kesken. Tämän vuoksi palkoissa on vielä yhteensovittavaa, vaikkakin rekrytointipalkkataso on kaikkien tehtävien osalta määritetty.

Hyvinvointialueen henkilöstöhallinnon tavoitteena on siirtyä mahdollisimman pian rekrytoinnissa palkka-avoimuuteen siten, että kaikissa työpaikkailmoituksissa ilmoitetaan tehtäväkohtainen palkka tai vähintään palkkahaitari. Jo nyt näin toimitaan suurimmassa osassa hyvinvointialueen työpaikkailmoituksia. Lisäksi tuodaan aina myös esiin mahdollisuus työehtosopimuksen mukaiseen aikaisempaan työkokemukseen perustuvaan lisään. Myös hyvinvointialueen henkilöstöedut on myös esitelty vakioidusti kaikissa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työpaikkailmoituksissa.

Vuoteen 2026 mennessä toimeenpantava palkka-avoimuusdirektiivi velvoittaa työntäijä jatkossa olemaan läpinäkyviä palkkauksen suhteen, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pyrkii toimimaan tässä edelläkävijänä. Henkilöstöhallinto arvioi, että ensi vuoden aikana hyvinvointialueella päästään tilanteeseen, jossa palkat lisineen ja myös henkilöstöedut hakuilmoituksissa tullaan julkaisemaan poikkeuksetta.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää:

1. antaa Eve Rämölle ja 29 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 136

Beslutsförslag

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 6

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 296, 28.11.2023
Områdesfullmäktige, § 137, 12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 7, 04.03.2024

§ 7

Svar på fullmäktigemotionen om förebyggande av våld och gängbildning hos unga

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 28.11.2023, § 296

Asian valmistelija: lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen ja perheiden erityispalvelujen palvelualuejohtaja Saana Pukkio

Aluevaltuuston kokouksessa 12.6.2023 § 76 jätettiin Sirpa Siru Kauppisen, Tiina Tuomelan, Mika Kasosen ja Tiina Keskimäen valtuustoaloite "Valtuustoaloite nuorison väkivallan ja jengiytymisen ehkäisemiseksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 30 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Pääkaupunkiseudun kunnat sekä hyvinvointialueet luovat yhdessä ohjelman jengiytymisen vähentämiseksi.

Tarvitaan yhteisiä toimintatapoja jotta

- *eri organisaatioiden osat kohtaavat toisensa,*
- *asettavat yhteiset tavoitteet,*
- *arvioivat resurssien tarpeen ja laadun sekä*
- *tarvittavat yhteistyötahot sekä*
- *seuraavat toimenpiteiden riittävyttä."*

Aluehallitus päätti kokouksessaan 22.8.2023 § 199 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 12.12.2023 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Nuorten väkivaltarikollisuuden tilanne Suomessa

Vuosina 2015–2021 alaikäisten väkivaltarikollisuuden taso on poliisin tietojen mukaan lisääntynyt kaikissa alle 18-vuotiaiden ikäryhmissä, mutta kasvu on ollut erityisen voimakasta alle 15-vuotiaiden osalta. 18–29-vuotiaiden ikäryhmissä väkivaltarikollisuuden taso on pysynyt vakaana tai laskenut edelleen. Vuosina 2015–2021 15–17-vuotiaiden rikosepäilyjen väestöön suhteutettu taso on kasvanut 32 prosenttia, 9–11-vuotiaiden 90 prosenttia ja 12–14-vuotiaiden peräti 134 prosenttia vuoden 2015 tasoon nähden. Kasvu on ollut lukumäärällisesti merkittävintä perusmuotoisia pahoinpitelyitä koskevissa epäilyissä. Prosentuaalisesti eniten ovat lisääntyneet törkeät ryöstöt sekä henkirikokset ja henkirikoksen yritykset. Samalla tiedot viittaavat siihen, että rikokset kasaantuvat yhä voimakkaammin pienelle rikosaktiivisten nuorten joukolla. (Keskusrikospoliisi 2022.)

Keskusrikospoliisin vuonna 2022 tekemän selvityksen perusteella ei ole voitu osoittaa, että rikollisuuden kasvu liittyy kiinteästi johonkin tiettyyn väestöryhmään, alueeseen, ilmiöön tai tapahtumapaikkaan. Tiedot viittaavat siihen, että alaikäisten

väkivaltarikollisuus on lisääntynyt trendinomaisesti jo ennen koronapandemiaa. Selvityksen mukaan alle 18-vuotiaiden ulkomaalaistaustaisten rikollisuus on kehittynyt pitkälti yhdenmukaisesti suomalaistaustaisiin nuoriin nähden. Yhdenmukaisesta kehityksestä huolimatta ulkomaalaistaustaisten nuorten rikostaso on kuitenkin selvästi korkeampi kuin suomalaistaustaisilla nuorilla. Tilastolliseen kuntaryhmään pohjautuvassa tarkastelussa havaittiin, että alaikäisten väkivaltarikosten määrä on kasvanut sekä kaupunkimaisissa, taajaan asutuissa että maaseutumaisissa kunnissa. (Keskusrikospoliisi 2022.)

Alaikäisten tekemät väkivaltarikokset kohdistuvat valtaosin toisiin alaikäisiin henkilöihin: vuosina 2017–2021 uhrin olleet yleisimmin 13–15-vuotiaita. Nuoriin kohdistuvissa rikoksissa tapahtumapaikka on usein yleinen tai muu kuin yksityisasunnoksi luettava yksityinen tila, ja erityisesti alle 15-vuotiaisiin kohdistuvissa rikoksissa tapahtumapaikka on yleisimmin koulu tai kouluun liittyvä paikka (mukaan lukien koulumatka). (Keskusrikospoliisi 2022.)

Aiempien tutkimusten perusteella on arvioitu, että keskeisiä nuorisoriikollisuuden riskitekijöitä ovat ylisukupolvinen huono-osaisuus, matala koulutustaso, heikot kognitiiviset kyvyt, lapsuudenaikaiset käytöshäiriöt sekä erilaiset psykososiaaliset ongelmat. Lisäksi on arvioitu, että asuinalueen huono-osaisuudella, samalla alueella asuvien rikosaktiivisuudella sekä nuorten vertaisverkostoilla on yhteys rikoskäyttäytymiseen nuoruudessa. (Keskusrikospoliisi 2022.)

Yhtä selittävää tekijää sille, miksi nuorten ja erityisesti nuorempien ikäryhmien väkivaltarikokset ovat lähteneet kasvuun, ei ole osoitettavissa. Potentiaalisia selittäviä tekijöitä ovat muun muassa nuorten mielenterveysongelmien kasvu, koronan aiheuttama lapsiperheiden tilanteiden vaikeutuminen ja mahdollinen muutos alaikäisten asenteissa väkivaltarikoksia kohtaan. Toisaalta myös koulujen ja vanhempien ilmoitusaktiivisuuden kasvun on arvioitu osaltaan selittävän poliisin tietoon tulleiden, alaikäisiä koskevien rikosepäilyjen kasvua. Myös huumausaineiden käytön ja kaupan lisääntymisen sekä näihin liittyvien väkivallantekojen on arvioitu vaikuttavan osittain alaikäisten rikollisuuden kasvuun. (Keskusrikospoliisi 2022.)

Tilanne Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väestö on monikulttuurista ja muuhun maahan verrattuna nuorta. Joka viides alueen asukas on alle 18-vuotias. Ennusteen mukaan lasten ja nuorten osuus väestöstä on maan suurimpia myös jatkossa. Lapsiperheistä maan suurin osuus sai toimeentulotukea pitkäaikaisesti ja maan toiseksi suurin osuus on yhden vanhemman perheitä. Lapsiperheköyhyydellä on yhteys moniin sosiaalisiin ongelmiin, kuten syrjäytymisriskiin ja perheiden hyvinvoinnin heikkenemiseen. Pitkittynyt pienituloisuus koskettaa erityisesti yhden aikuisen perheitä ja monilapsisia perheitä.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen tilastot osoittavat, että Vantaan ja Keravan alueen alaikäisten rikostilanteen kehitys noudattaa valtakunnallisia trendejä. Alle 15-vuotiaiden väkivaltarikosten määrät ovat kasvaneet tasaisesti vuosina 2019–2022. Vuonna 2022 kirjattiin alle 15-vuotiaille yhteensä 248 väkivaltarikosepäilyä kun vuonna 2019 vastaava luku oli 123. Myös 15–17-vuotiaiden ikäryhmässä väkivaltarikosepäilyjen määrä on ollut kasvussa vuosina 2019–2022, Vuonna 2022 15–17-vuotiaille kirjattiin 149 väkivaltarikosepäilyä. Vuonna 2019 väkivaltarikoksesta oli epäiltyä 70 henkilöä

vastaavassa ikäryhmässä. Myös lasten, nuorten ja perheiden palveluissa tehdyt havainnot vahvistavat kuvaa siitä, että alaikäisten väkivaltarikollisuus ja vakavat väkivallanteot ovat lisääntyneet Vantaan ja Keravan alueella. Nuorten vakavat rikolliset teot ovat vuoden 2023 aikana näyttäneet enenevässä määrin lastensuojelun asiakkuuksien ja kodin ulkopuolisten sijoitusten syytä.

Toimenpiteet Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on käynnistetty useita toimenpiteitä ja yhteistyöverkostoja nuorten väkivaltarikollisuuden ehkäisemiseksi ja rikollisuuteen puuttumiseksi. Toimenpiteet liittyvät paitsi hyvinvointialueen omaan palvelutuotantoon, myös yhteistyöhön Vantaan ja Keravan kaupunkien, poliisin ja muiden rikosalan toimijoiden sekä järjestöjen kanssa. Lasten, nuorten ja perheiden toimialan kaikki palvelualueet osallistuvat omalta osaltaan nuorisoriikollisuuden vastaiseen työhön.

Nuorten väkivaltarikollisuuden ja nuorisoriikollisuuden ehkäisyssä poikkihallinnollinen yhteistyö kuntien, poliisin ja hyvinvointialueen kanssa on keskeisessä roolissa. Vantaalla toimii Nuorison väkivaltaisuus ja rikokset vapaa-ajalla ja kouluissa – työryhmä ja Keravalla Lapset ja nuoret -tilannekuvaryhmä, joissa molemmissa on hyvinvointialueen edustus. Lisäksi poikkihallinnollista yhteistyötä tehdään muun muassa Väkivallaton VAKE –toimintamallissa ja Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan koordinoimassa kiusaamisen ehkäisytyössä. Myös Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on käynnissä Hyvinvointia ja turvallisuutta toisella asteella -hanke, jossa hyvinvointialue on mukana.

Nuorten rikosten ennaltaehkäisyn kannalta keskeinen toimintamalli on valtakunnallinen Ankkuri-toiminta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen Ankkuri-toimintaa toteutetaan moniammatillisessa tiimissä, jossa on mukana poliisin, sosiaalitoimen, terveydenhuollon ja nuorisotoimen edustajat. Tiimi tapaa nuoren ja hänen vanhempansa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta nuorta voidaan tukea ja ohjata tarvittavan tuen piiriin.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalla työskentelee kaksi nuorten oikeusedustajaa ja poliisin sosiaalityöntekijä. Nuorten oikeusedustus ja poliisin sosiaalityö yhdistettiin tiimiksi 1.1.2023. Tiimin työskentelyssä on panostettu toimintatapojen kehittämiseen ja verkostoyhteistyötä muiden viranomaisten ja nuorten kanssa työskentelevien toimijoiden kanssa on vahvistettu. Nuorten oikeusedustajat ja poliisin sosiaalityöntekijä tekevät tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun nuorten oikeusedustajien ja poliisin sosiaalityöntekijöiden kanssa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on käynnissä Rikoksilla oireilevat nuoret (RiO) -hanke. Hankkeen tavoitteena on vakavilla ja/tai toistuvilla rikoksilla oireilevien nuorten rikos- ja syrjäytymiskiirteen katkaisu. Hankkeen alaikäisten hankeosuudessa on pilotoitu MDFT-interventiota (Multidimensional Family Therapy), joka on näyttöön perustuva menetelmä käytöshäiriöllä, rikoksilla ja päihteillä oireilevien nuorten ja heidän perheidensä kanssa työskentelyyn. MDFT-interventiolla on saatu aikaan hyviä tuloksia rikoksilla oireilevien nuorten ja heidän perheidensä kanssa. Interventioon osallistuneista nuorista 65 % on ollut aiemmin sijoitettuna kodin ulkopuolelle joko lyhyt- tai pidempiaikaisesti. Ajalla 1.1.2021-30.4.2023 interventioon osallistuneista 37 nuoresta 29 asui intervention päättyessä edelleen kotona vanhempiensa/huoltajiensa

kanssa. MDFT-pilotin lisäksi hankkeessa selkiytetään ja vahvistetaan viranomaisien yhteistoimintaa alaikäisen rikosprosessissa. Hanke päättyy 30.4.2024, jonka jälkeen 1.5.2024 lukien hyvinvointialueella työskentelee neljä vakituista MDFT-terapeuttia.

Vuoden 2024 alusta Lasten, nuorten ja perheiden toimialalle Perheiden erityispalveluihin palkataan RRP-hankerahoituksella kaksi määräaikaista kehittämiskoordinaattoria nuorten väkivallan ehkäisytyön kehittämiseen. Asiantuntijoiden työajasta 50 % kohdentuu asiakastyöhön ja 50 % kehittämiseen. Työ on osa HyväPerhekeskus- hankekokonaisuutta.

Jengiytymisen ehkäisyyn liittyen Vantaan ja Keravan alueella on käynnissä useita eri hankkeita, joissa hyvinvointialue on tiiviisti mukana. JärKeNuoRi-hanke nuorten jengiytymisen, väkivallan ja rikollisuuden ehkäisyyn nuorisotyön keinoin on käynnistynyt syyskuussa Keravalla ja työskentely kattaa myös Järvenpään kaupungin alueen. Vantaalla on käynnissä Yhteinen turvaverkko -hanke, jonka tavoitteena on turvallisempi toimintakulttuuri peruskoulussa sekä väkivaltarikosten ja jengiytymisen ehkäisy.

Järjestöyhteistyössä hyvinvointialue on yhteistyökumppanina monessa hankkeessa. Suomen Pakolaisavun ja Aseman Lapset ry:n Sawian-hankkeen tavoitteena on katkaista ulkomaalaistaustaisten nuorten väkivalta- ja rikoskierteitä, jengiytymistä ja radikalisoitumista. Helsinki Mission Lähiösali-hankkeessa ehkäistään jengiytymistä harrastustoiminnan keinoin. Myös Havukoskelle kohdistuvan Hyvän arjen rakentaja -kokonaisuuden tavoite turvallisemmasta arjesta lapsille ja nuorille ehkäisee osaltaan jengiytymistä ja toimii matalan kynnyksen tukena alueen lapsille ja nuorille.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on käynnissä useita eri toimenpiteitä nuorison väkivallan ja jengiytymisen ehkäisemiseksi sekä nuorten rikoskierteen pysäyttämiseksi yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien, poliisin sekä järjestöjen kanssa. Tällä hetkellä olemassa olevat yhteistyöverkostot ja -rakenteet arvioidaan tarkoituksenmukaisiksi ja riittäviksi. Rikoksilla oireilevien nuorten tilannetta ja toimenpiteiden riittävyyttä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti, ja uusia toimenpiteitä sekä yhteistyöverkostoja kehitetään tarvittaessa.

On tärkeää huomioida, että kohdennettujen toimenpiteiden lisäksi jokainen lapsia, nuoria ja perheitä työssään kohtaava niin kaupunkien kuin hyvinvointialueen toiminnoissa voi omalta osaltaan tukea väkivallan ja jengiytymisen ennaltaehkäisyä kohtaamalla, kuuntelemalla ja tukemalla lapsia ja nuoria. Perheiden ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa, neuvoloissa ja varhaisen tuen palveluissa vähentää omalta osaltaan lasten ja nuorten rikollisuuteen ajautumisen riskiä.

Lähteet:

Keskusrikospoliisi (2022): Nuorten väkivaltarikollisuuden määrä ja piirteet poliisin tietoon tulleiden rikollisuuden valossa. Viitattu: 17.11.2023. <https://poliisi.fi/documents/25235045/0/raportti-nuorten-vakivaltarikollisuus-poliisi.pdf/5707ff63-fce5-b1a3-83ed-6ae62808adfa?t=1646715994222>

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää:

1. antaa Sirpa Siru Kauppiselle, Tiina Tuomelalle, Mika Kasoselle ja Tiina Keskimäelle ja 30 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 137**Beslutsförslag**

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 7**Beslutsförslag**

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Mötesbehandling

Fullmäktigeledamot Heli Hakala anlände till mötet under ärendebehandlingen kl. 18.33. Fullmäktigeledamot Olga Gilbert anlände till mötet under ärendebehandlingen kl. 18.38. Fullmäktigeledamot Tanja Aidanjuuri lämnade mötet under ärendebehandlingen kl. 19.10. Ersättare i fullmäktige Markku Weckman anlände i hans ställe kl. 19.18.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 298, 28.11.2023
Områdesfullmäktige, § 138, 12.12.2023
Områdesfullmäktige, § 8, 04.03.2024

§ 8

Överföring av behörighet baserat på förvaltningsstadgan

VAKEDno-2023-4303

Områdesstyrelsen, 28.11.2023, § 298

Beredare/tilläggsinformation:
Kerttu Pöntinen
kerttu.pontinen@vakehyva.fi

Bilagor

- 1 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 2 Toimivallan siirtäminen Lastensuojelun sijaishuollon sosiaalityön yksikön henkilöstöasioissa
- 3 Toimivallan delegointi pelastusjohtajalle koskien Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialan palveluhankintoihin liittyvien päätösten sekä hankintojen keskeyttämisten osalta
- 4 Ote -Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palvelujen palvelualueen Perheneuvolapalvelujen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 5 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 6 Ote -Toimivallan siirtäminen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstöasioissa

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 168 §:n mukaan toimitelin ja viranhaltija voivat päättää sille hallintosäännöllä määrätyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle, ottaen huomioon toimivallan siirtämistä sekä hallinnollisen pakon käyttämistä koskevat rajoitukset. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelo annetaan aluevaltuustolle tiedoksi vuosittain.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle tiedoksi voimassa olevat hallintosäännön perusteella tehdyt toimivallan siirtoa koskevat päätökset.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 12.12.2023, § 138

Bilagor

- 1 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 2 Toimivallan siirtäminen Lastensuojelun sijaishuollon sosiaalityön yksikön henkilöstöasioissa
- 3 Toimivallan delegointi pelastusjohtajalle koskien Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialan palveluhankintoihin liittyvien päätösten sekä hankintojen keskeyttämisten osalta
- 4 Ote -Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palvelujen palvelualueen Perheneuvolapalvelujen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 5 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 6 Ote -Toimivallan siirtäminen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstöasioissa

Beslutsförslag

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle tiedoksi voimassa olevat hallintosäännön perusteella tehdyt toimivallan siirtoa koskevat päätökset.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti jättää tämän asian pöydälle.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 8

Bilagor

- 1 Ote -Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palvelujen palvelualueen Perheneuvolapalvelujen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 2 Ote -Toimivallan siirtäminen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstöasioissa
- 3 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa
- 4 Toimivallan siirtäminen Lastensuojelun sijaishuollon sosiaalityön yksikön henkilöstöasioissa
- 5 Toimivallan delegointi pelastusjohtajalle koskien Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialan palveluhankintoihin liittyvien päätösten sekä hankintojen keskeyttämisten osalta
- 6 Toimivallan siirtäminen Perheitä tukevien palveluiden, Lapsiperheiden sosiaalityön, Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintayksikön henkilöstöasioissa

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen framlägger för välfärdsområdesfullmäktiges kännedom gällande beslut om delegering som fattats med stöd av förvaltningsstadgan.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 306, 13.12.2023
Områdesfullmäktige, § 9, 04.03.2024**§ 9****Förtroendevalds avskedsansökan – ersättare inom sektionen för äldre-service Markku Mård**

VAKEDno-2023-4661

Områdesstyrelsen, 13.12.2023, § 306

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusten palvelut -jaoston varajäsen Markku Mård on toimittanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 4.12.2023 eroanomuksen vanhusten palvelut -jaoston varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 29.3.2022 § 27 päättänyt:

1. valita vanhusten palvelut -jaostoon 11 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet valtuustokaudelle 2022-2025 seuraavasti:
 - Eva Tawasoli (vihr.), varajäsen Eeva Anundi (vihr.)
 - Anitta Orpana (kok.), varajäsen Terhi Salminen (kok.)
 - Sari Viinikainen (sd.), varajäsen Sirkka Laaksonen (sd.)
 - Salla Lindblad-Palo (sd.), varajäsen Pauliina Lampinen (sd.)
 - Heli Hakala (kok.), varajäsen Niina Uskali (kok.)
 - Heli Karhu (vas.), varajäsen Marjo Katajisto (vas.)
 - Otto Aalto (kok.), varajäsen Markku Mård (kok.)
 - Eero Salo (sd.), varajäsen Jouko Koskinen (sd.)
 - Timo Huhta (vihr.), varajäsen Riku Romppainen (vihr.)
 - Jarmo Lahti (liik.), varajäsen Jari Pellinen (liik.)
 - Niilo Kärki (ps.), varajäsen Markku Weckman (ps.)
2. valita jäseniksi valituista jaoston puheenjohtajaksi Eva Tawasolin (vihr.) ja varapuheenjohtajaksi Anitta Orpanan (kok.).

Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain säännökset. Lain naisten ja miesten tasa-arvosta 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Beslutsförslag

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

1. myöntää hyvinvointialuelain 75 §:n mukaisesti Markku Mårdille eron vanhusten palvelut -jaoston varajäsenyydestä;
2. valitsee hänen tilalleen uuden vanhusten palvelut -jaoston varajäsenen toimikauden loppuun.

Beslut

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 9

Beslutsförslag

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

1. myöntää hyvinvointialuelain 75 §:n mukaisesti Markku Mårdille eron vanhusten palvelut -jaoston varajäsenyydestä;
2. valitsee hänen tilalleen uuden vanhusten palvelut -jaoston varajäsenen toimikauden loppuun.

Beslut

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti:

1. myöntää hyvinvointialuelain 75 §:n mukaisesti Markku Mårdille eron vanhusten palvelut -jaoston varajäsenyydestä;
2. valita hänen tilalleen uuden vanhusten palvelut -jaoston varajäsenen toimikauden loppuun seuraavasti: Xhemail Jashanica.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tarkastuslautakunta, § 11, 14.02.2024
Områdesfullmäktige, § 10, 04.03.2024**§ 10****Anteckning om redogörelser för bindningar för kännedom**

VAKEDno-2022-195

Tarkastuslautakunta, 14.02.2024, § 11

Beredare/tilläggsinformation:
Aleksi Paananen
aleksi.paananen@vakehyva.fi
Tarkastuspäällikkö

Bilagor

1 Ajantasaiset sidonnaisuustiedot

Hyvinvointialuelain 89 §:n mukaan jäljempänä 2 momentissa tarkoitetun hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee aluehallituksen jäseniä, aluevaltuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, hyvinvointialuejohtajaa sekä aluehallituksen ja lautakunnan esittelijää. Sidonnaisuusilmoitukset on pyydetty myös aluehallituksen alaisten jaostojen esittelijöiltä Kuntaliiton suosituksen mukaisesti. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Sidonnaisuusrekisterin tiedonkeruujärjestelmä tullaan päivittämään vuoden 2024 aikana. Järjestelmäpäivityksen yhteydessä tullaan pyytämään kaikilta sidonnaisuusilmoitusvelvollisilta uudet sidonnaisuusilmoitukset.

Hyvinvointialueen on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Sidonnaisuusilmoituksia koskevat muutokset tuodaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle säännöllisin väliajoin. Tiedot sidonnaisuuksista viedään valtuustolle vähintään kerran vuodessa. Saapuneet ilmoitukset on koottu PDF-tiedostoksi, joka on tämän pykälän liitteenä.

Beslutsförslag

Föredragande: Aleksi Paananen, Tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Beslut

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 10

Bilagor

1 Ajantasaiset sidonnaisuustiedot (tulostusasettelu korjattu).pdf

Beslutsförslag

Revisionsnämnden föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att gällande register över bindningar antecknas för kännedom.

Mötesbehandling

Fullmäktigeledamot Mika Niikko avlägsnade sig från mötet under ärendebehandlingen kl. 19.48 och ersättare Niilo Kärki anlände i hans ställe.

Efter att ha avslutat diskussionen i ärendet konstaterade välfärdsområdesfullmäktiges ordförande att Kai-Ari Lundell hade gjort ett förslag om att återremittera ärendet för ny beredning. Lundells förslag understöddes inte, och således förföll förslaget i brist på understöd.

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade anteckna gällande register över bindningar för kännedom.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 8, 23.01.2024
Områdesstyrelsen, § 18, 13.02.2024
Områdesfullmäktige, § 11, 04.03.2024

§ 11

Godkännande av välfärdsområdets upphandlingsstrategi

VAKEDno-2023-390

Områdesstyrelsen, 23.01.2024, § 8

Kompletterande material

- 1 Luonnos hankintastrategian 2024-2030 visualisoinnista.pdf
- 2 Luonnos Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hankintastrategiasta 2024-2030.pdf

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt möte 22.11.2022 § 94 godkänt välfärdsområdesstrategin för Vanda och Kervo välfärdsområde för 2023–2025. På sidan 28 i välfärdsområdesstrategin har följande konstaterats: "En upphandlingsstrategi utarbetas för välfärdsområdet. I strategin fastställs och stöds genomförandet av strategiska upphandlingar, upphandlingarnas ansvarsfullhet, effektivitet samt utvecklingen av innovationer."

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde 7.2.2023 § 27 fört en remissdebatt om att inleda utarbetandet av upphandlingsstrategin i vilken kundorientering, innovation, ansvarsfullhet, upphandlingskompetens och marknadens funktionalitet var huvudteman. Företag och organisationer involverades i arbetet med upphandlingsstrategin med en enkät i maj 2023 i vilken man samlade in tankar från företag och organisationer om upphandlingens mål samt utvecklingsidéer. Välfärdsområdets ledningsgrupp deltog i upphandlingsstrategiarbetet vid en workshop i oktober 2023, där man samlade in ledningsgruppens synpunkter på strategins huvudteman och metoder. Upphandlingsstrategin behandlades ännu efter ledningsgruppens workshop vid välfärdsområdesstyrelsens aftonskola 15.11.2023. Därefter har utkastet till upphandlingsstrategi behandlats vid påverkansorganens sammanträden:

- Delegationen för mångkulturfrågor: sammanträde 29.11.2023
- Ungdomsfullmäktiges sammanträde 4.12.2023
- Äldrerådets sammanträde 13.12.2023
- Rådet för personer med funktionsnedsättning, sammanträde 14.12.2023

Utifrån ovan nämnda samarbete har man utarbetat ett utkast till upphandlingsstrategi för Vanda och Kervo välfärdsområde, vars huvudmål är kundorientering, kostnadseffektivitet och ansvarsfullhet. Varje huvudmål innehåller för sin del metoder med vilka man stöder upphandlingarnas grundläggande uppgift och roll och ytterligare uppnår man det som upphandlingar och upphandlingstjänsterna kommer att vara inom Vanda och Kervo välfärdsområde 2030.

Det nuvarande utkastet till upphandlingsstrategi för Vanda och Kervo välfärdsområde samt visualiseringen av upphandlingsstrategin finns som kompletterande material. Avsikten är att välfärdsområdesstyrelsen vid detta sammanträde ska föra en

remissdebatt om det utarbetade utkastet och att upphandlingsstrategin ska behandlas vid välfärdsområdesstyrelsens nästa sammanträde 13.2.2024, så att den kan läggas fram för godkännande av välfärdsområdesfullmäktige 4.3.2024.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen för en remissdebatt om utkastet till upphandlingsstrategi för välfärdsområdet.

Mötesbehandling

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade bevilja upphandlingschef Marianne Punkki rätt att närvara och yttra sig i detta ärende. Hon anlände till sammanträdet kl. 10.00. Välfärdsområdesstyrelsens ledamot Antero Eerola anlände till sammanträdet kl. 10.02 medan behandlingen av ärendet pågick.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen förde en remissdebatt om utkastet till välfärdsområdets upphandlingsstrategi och beslutade att ge följande rekommendationer om den fortsatta beredningen av upphandlingsstrategin:

i upphandlingsstrategins punkt 2.4.3.1 i avsnittet om kundorientering korrigeras termen "kostnadseffektivitet" till "värdebaserad" (sida 12).

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Upphandlingschef Marianne Punkki avlägsnade sig från sammanträdet efter att beslutet hade fattats kl. 10.11.

Områdesstyrelsen, 13.02.2024, § 18

Bilagor

1 Ehdotus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hankintastrategiasta 2024-2030 (aluehallitus 13.2.2024).pdf

Kompletterande material

1 Luonnos hankintastrategian 2024-2030 visualisoinnista.pdf

Ärendets beredare: Nina Linja, direktör för Tjänster för organisatoriskt stöd och upphandlingschef Marianne Punkki

Välfärdsområdesstyrelsen förde en remissdebatt vid sitt sammanträde 23.1.2024 om utkastet till välfärdsområdets upphandlingsstrategi och beslutade att ge följande rekommendationer om den fortsatta beredningen av upphandlingsstrategin:

- i upphandlingsstrategins punkt 2.4.3.1 i avsnittet om kundorientering korrigeras termen "kostnadseffektivitet" till "värdebaserad" (sida 12).

Ovan nämnda ändring har gjorts i upphandlingsstrategin. Förslaget till upphandlingsstrategi för Vanda och Kervo välfärdsområde är bifogat. En visuell presentation av upphandlingsstrategin finns som kompletterande material.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna upphandlingsstrategin för Vanda och Kervo välfärdsområde i enlighet med bilagan.

Mötesbehandling

Efter att ha avslutat diskussionen i ärendet konstaterade välfärdsområdesstyrelsens ordförande att Antero Eerola hade lagt fram ett ändringsförslag som avvek från grundförslaget och som löd enligt följande: "Vanda och Kervo välfärdsområde gör inga upphandlingar av krigförande länder, som särskilt gjort sig skyldiga till krigsbrott."

Antero Eerolas ändringsförslag understöddes inte, så det förföll utan understöd.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 11

Bilagor

1 Ehdotus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hankintastrategiasta 2024-2030 (aluehallitus 13.2.2024).pdf

Kompletterande material

1 Luonnos hankintastrategian 2024-2030 visualisoinnista.pdf

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna upphandlingsstrategin för Vanda och Kervo välfärdsområde i enlighet med bilagan.

Mötesbehandling

Efter att ha avslutat diskussionen i ärendet konstaterade fullmäktigeordförande att Antero Eerola hade lagt fram ett ändringsförslag som avviker från det grundläggande förslaget och som lydde enligt följande: "I upphandlingsstrategin införs följande anteckning: Vanda och Kervo välfärdsområde gör inga upphandlingar från krigförande länder och i synnerhet inte från länder som gjort sig skyldiga till krigsbrott."

Funda Demiri understödde Antero Eerolas ändringsförslag. Eftersom det hade gjorts ett ändringsförslag som avvek från det grundläggande förslaget, konstaterade välfärdsområdesfullmäktiges ordförande att det var nödvändigt att rösta i ärendet. Ordföranden föreslog att omröstningen förrättas med hjälp av ett elektroniskt röstningssystem, vilket välfärdsområdesfullmäktige godkände som röstningssätt. JAA innebar att man understödde det grundläggande förslaget och EI att man understödde Antero Eerolas ändringsförslag. Av fullmäktigeledamöterna röstade 61

JAA, sju fullmäktigeledamöter röstade EI, medan en fullmäktigeledamot röstade blankt, vilket innebär att välfärdsområdesfullmäktige godkände det grundläggande förslaget med rösterna 61–7.

Röstlängd:

- JAA: Jouko Jääskeläinen, Soile Eriksson, Janne Hartikainen, Sari Linnansalmi, Susanna Kaiju, Patrik Karlsson, Tiina Keskimäki, Eve Rämö, Olga Gilbert, Loviisa Kaartokallio, Pirkko Letto, Vaula Norrena, Niina Saarinen, Anne Karjalainen, Teemu Purojärvi, Jarkko Rönnholm, Ranbir Sodhi, Tiina Vartiainen, Anitta Orpana, Nina Korventaival, Eva Tawasoli, Toni Eskelinen, Lauri Kaira, Riitta Särkelä, Satu Ek, Marja Suomela, Marja Ahava, Marjo Vacker, Sini Syrjäläinen, Timo Laaninen, Reija Friman, Carita Orlando, Laura Tulikorpi, Tuire Kaimio, Ulla-Maija Kopra, Sari Viinikainen, Jouko Lindtman, Sirkka-Liisa Kähärä, Tarja Eklund, Markku Pyykkölä, Otso Kivimäki, Sami Kanerva, Jari Sainio, Hanna Holmberg-Soto, Ida Tamminen, Tuija Haapalainen, Jüri Linros, Sirpa Siru Kauppinen, Sakari Rokkanen, Anniina Pylsy, Terhi Enjala, Markku Weckman, Heli Hakala, Kai-Ari Lundell, Paula Lehmuskallio, Oskari Iivarinen, Niilo Kärki, Inna Kallioinen, Mika Kasonen, Pirjo Luokkala, Anssi Aura
- EI: Funda Demiri, Gashaw Kaisa Bibani, Ville Karinen, Tuukka Saimen, Antero Eerola, Elina Nykyri, Tuomas Suihkonen
- TYHJÄ: Tia Seppänen

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade godkänna upphandlingsstrategin för Vanda och Kervo välfärdsområde i enlighet med bilagan.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 19, 13.02.2024
Områdesfullmäktige, § 12, 04.03.2024**§ 12****Rapport om kvaliteten och programmet för egenkontroll för 2023**

VAKEDno-2022-575

Områdesstyrelsen, 13.02.2024, § 19

Bilagor

1 Laadun ja omavalvonnan raportti vuodelta 2023 (aluehallitus 13.2.2024).pdf

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde 30.11.2022 § 248 beslutat godkänna social- och hälsovårdstjänsterna program för egenkontroll inom Vanda och Kervo välfärdsområde från och med 1.1.2023 och att godkänna Mellersta Nylands räddningsverks program för egenkontroll från och med 1.1.2023.

Enligt 94 § i förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde ansvarar välfärdsområdesstyrelsen för ordnandet av den övergripande interna kontrollen och riskhanteringen samt för egenkontrollprogrammet och beredskapen samt tillsynen över god förvaltning och lagenlighet och för övervakningen av deras verkställande och resultat. Välfärdsområdesstyrelsen godkänner programmet för egenkontroll, presenterar i sin årliga rapport slutsatser och en utredning om genomförandet och resultatet av programmet för egenkontroll och beredskapen samt bereder en årlig rapport om programmet för egenkontroll.

En anordnare av tjänster och en tjänsteproducent som tillhandahåller tjänster vid flera än en serviceenhet ska i elektronisk form utarbeta ett program för egenkontroll av de uppgifter och tjänster som hör till dess ansvar och publicera programmet i ett offentligt datanät eller på något annat sätt som främjar deras offentlighet. Tjänsteproducentens program för egenkontroll omfattar tjänsteproducentens alla serviceenheter. (Lag om tillsynen över social- och hälsovården 741/2023 26 §)

Genomförandet av programmet för egenkontroll ska följas upp utifrån respons som regelbundet samlas in från klienter och patienter som får service, deras anhöriga och närstående samt serviceenhetens personal. Programmet för egenkontroll samt de observationer som grundar sig på uppföljningen av genomförandet av programmet för egenkontroll och de åtgärder som vidtas utifrån dem ska med fyra månaders mellanrum publiceras i det offentliga datanätet eller på andra sätt som främjar deras offentlighet. Tjänsterna ska utvecklas med utgångspunkt i de observationer som gjorts vid uppföljningen av genomförandet av programmet för egenkontroll samt utifrån uppföljningen av tillräckligheten av den personal som deltar i klientarbetet och den respons som avses i 3 mom. (Lag om tillsynen över social- och hälsovården 741/2023 26 §)

För räddningsverkets del grundar sig rapporteringen på lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021 16 § 3 mom.). Programmet för egenkontroll samt de observationer som grundar sig på uppföljningen av genomförandet av programmet för egenkontroll och de åtgärder som vidtas utifrån dem ska publiceras i det offentliga datanätet eller på andra sätt som främjar deras offentlighet.

Det första dokumentet om rapporteringen av egenkontrollprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde har beretts och det har rubricerats som rapport om kvaliteten och egenkontrollprogrammet. Den första rapporten gäller 2023. I fortsättningen publiceras rapporten om kvalitets- och egenkontrollprogrammet kvartalsvis och lämnas till välfärdsområdesstyrelsen för kännedom. Årets sista sammanfattande rapport lämnas till välfärdsområdesfullmäktige för kännedom. Rapporten om kvaliteten och egenkontrollprogrammet består av följande delområden: tillgänglighet, jämlikhet och kontinuitet, kundupplevelse och delaktighet, kvalitet och säkerhet, personal och arbetshälsa samt räddningsverket.

Som bilaga finns ett förslag till rapport om kvaliteten och egenkontrollprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde 2023.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar:

1. godkänna den bifogade rapporteringsformen för kvalitet och program för egenkontroll på Vanda och Kervo välfärdsområde;
2. anteckna rapporten om kvaliteten och egenkontrollprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde för kännedom 2023;
3. föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar att anteckna rapporten om kvaliteten och egenkontrollprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde 2023 för kännedom.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 12

Bilagor

1 Laadun ja omavalvonnan raportti vuodelta 2023 (aluehallitus 13.2.2024).pdf

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar att anteckna kvalitets- och egenkontrollrapporten för Vanda och Kervo välfärdsområde 2023 för kännedom.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 22, 13.02.2024
Områdesfullmäktige, § 13, 04.03.2024**§ 13****Uppdatering av välfärdsområdets förvaltningsstadga fr.o.m. 4.3.2024**

VAKEDno-2022-12

Områdesstyrelsen, 13.02.2024, § 22

Bilagor

1 Luonnos päivitetystä hallintosäännöstä 4.3.2024 lukien (aluehallitus 13.2.2024, pöytäkirjaversio).pdf

Välfärdsområdets beslutanderätt utövas av välfärdsområdesfullmäktige, som kan överföra sin befogenhet till välfärdsområdets övriga organ samt till förtroendevalda och tjänsteinnehavare via förvaltningsstadgan. Förvaltningsstadgan för Vanda och Kervo välfärdsområde har godkänts första gången i välfärdsområdesfullmäktige 8.3.2022 § 4. Därefter har den uppdaterats flera gånger under 2022 och 2023. Förvaltningsstadgan har senast uppdaterats vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 12.12.2023 § 132.

Under slutet av 2023 och början av 2024 har man kartlagt sektorernas eventuella behov av att ändra förvaltningsstadgan så att de kan sammanfattas och läggas fram till välfärdsområdesstyrelsen för behandling och vidare vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 4.3.2024. Ändringsförslagen gäller följande punkter i förvaltningsstadgan:

- § 37, 39, 41 och 97 §: Strykning av enskilda anteckningar som gäller tillsyn och en preciserande anteckning. Med anledning av ändringarna i lagen om tillsyn över social- och hälsovården är det motiverat att stryka anteckningar om tillsyn som onödiga, eftersom ansvaret i fråga har överförts från och med 1.1.2024 till regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira). 97 § tillfogad precisering "egenkontroll av den tjänsteproduktion som omfattas av organiseringsansvaret (egen- och köpta tjänster)".
- 33, 34 och 35 §: I fråga om anmärkningar och klagomål har tilläggsanteckningen "och annan motsvarande begäran om utredning" lagts till som förtydligande.
- 37 §: En tilläggsanteckning om uppsägning och hävning av hyresavtal har lagts till som förtydligande av de befogenheter som direktören för lokalcentralen har.
- 39 §: Inom sektorn för tjänster för barn, unga och familjer finns flera förslag till ändringar inom sektorn som utgår från de behov och interna uppgiftsarrangemang som observerats inom sektorn.
- 47 §: Befogenheterna vid upphandlingar i syfte att lyfta fram behörigheten vid direktupphandlingar för serviceområdeschefen så att verksamhetsenhetens chef /chefen för ett uppgiftsområde trots allt inte har befogenhet vid direktupphandlingar som överskrider den upphandlingsgräns som fastställs i upphandlingsanvisningen, utan befogenheten ligger hos serviceområdeschefen.

- 52 och 53 §: Ändringen av ett tjänsteförhållande till ett arbetsavtalsförhållande samt överföringen av beslut om tjänster från sektordirektörerna till välfärdsområdesdirektörerna har ändrats, eftersom välfärdsområdets tjänster är gemensamma för välfärdsområdet med undantag av räddningsverket.
- 112 och 146 §:

Dessutom gjordes små stilistiska korrigeringar och numreringar korrigerades.

Ett utkast till den uppdaterade förvaltningsstadgan från och med 4.3.2024 finns som bilaga till föredragningslistan. Alla ändringar har gjorts i dokumentet med grön och röd färg och dessutom med kommentarfunktionen.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade utkastet till uppdaterad förvaltningsstadga för Vanda och Kervo välfärdsområde från och med 4.3.2024.

Mötesbehandling

Följande ändringar konstaterades i bilagan till förvaltningsstadgan och dessa har beaktats i protokollet:

1. Två tillägg till socialarbetet inom social- och krisjouren flyttas till rätt punkt. Avsikten var att tilläggen skulle vara avsedda för den ledande socialarbetaren:
 - "om godkännande av privat placering av barn"
 - "om tillhandahållande av socialservice enligt socialvårdslagen"
2. Ett tilläggsförslag som inkommit från sektorn läggs till i punkten om befogenheten för socialarbetaren vid bedömning av servicebehovet samt för socialarbetaren vid barnfamiljer och barnskyddets jour:
 - "företräder barnet i förundersökningen av en straffbar gärning som anmälts ha begåtts av barnet, om inte det organ som ansvarar för socialvården bedömer att närvaron är uppenbart onödig,"

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade utkastet till uppdaterad förvaltningsstadga för Vanda och Kervo välfärdsområde från och med 4.3.2024.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 13

Bilagor

1 Luonnos päivitetystä hallintosäännöstä 4.3.2024 lukien (aluehallitus 13.2.2024, pöytäkirjaversio).pdf

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar att godkänna det bifogade utkastet till uppdaterad förvaltningsstadga för Vanda och Kervo välfärdsområde från och med den 4 mars 2024.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 24, 13.02.2024
Områdesfullmäktige, § 14, 04.03.2024**§ 14****Svar på fullmäktigemotionen om införande av sysselsättningsgaranti i välfärdsområdet**

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 13.02.2024, § 24

Ärendets beredare: sektordirektören för koncerttjänster Mikko Hokkanen och sektordirektören för Vuxensocialarbete och funktionshinderservice Kirsi Leväpelto

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 11.9.2023 § 105 lämnades fullmäktigemotionen "Införande av sysselsättningsgaranti inom välfärdsområdet" av Gashaw Bibani och Antero Eerola. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 28 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen löd enligt följande:

"Sysselsättningsgarantimodellen är som namnet antyder en garanti för att utexaminerade studerande garanteras en arbetsplats. Garantin kan ytterligare omfattas av uppgifter som närvårdare, anstaltsbiträden och andra uppgifter i välfärdsområdet vars kravnivå är en yrkesexamen. I Sverige har sysselsättningsgarantin prövats bland annat av Uppsala kommun (Anställningsgaranti för utbildade barnskötare och undersköterskor - Uppsala kommun) med goda resultat. Tack vare modellen har studerandena varit mer motiverade och branschernas dragningskraft har ökat. Sysselsättning så snabbt som möjligt efter studierna ger de unga en tro på framtiden, hjälper dem att få att i början försörja sig självständigt, förebygger risken för utslagning och engagerar unga i arbetslivet och samhället på ett bredare plan. Välfärdsområdet är en betydande arbetsgivare och dess samhällliga ansvar är uppenbart. Motsvarande initiativ har också lämnats in i Vanda stadsfullmäktige 21.8.2023. Även nämnden för fostran och lärande har gjort ett förslag med samma innehåll. Kervo stadsstyrelse har även för avsikt att lämna in ett motsvarande initiativ. På ovan nämnda grunder lägger vi undertecknade ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige fram en motion med följande innehåll: Vanda och Kervo välfärdsområde utreder möjligheterna att testa och senare genomföra sysselsättningsgarantimodellen i samarbete med Varia, Keuda och kommunernas undervisningsväsende."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 26.9.2023 235 § att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och skicka den vidare till sektordirektören för koncerttjänster och sektordirektören för Vuxensocialarbete och funktionshinderservice för beredning senast 11.3.2024.

Svar på fullmäktigemotionen:

I strategin för Vanda och Kervo välfärdsområde har som ett av de huvudsakliga målen för fullmäktigeperioden 2023–2025 antecknats "Personalsituationen förbättras avsevärt". För att uppnå strategins mål gör välfärdsområdet en övergripande personalplanering som grundar sig på klientbehovet och beaktar förändringarna i den på lång sikt. Andra åtgärder för att förbättra personalsituationen är bl.a. utveckling av introduktionen och studerandehandledningen, internationell rekrytering,

konstruering av karriärvägar utifrån personalens behov och en stimulerande lönestruktur. Ett av målen i reformprogrammet är också att förbättra vakansernas tillsättningsgrad och minska den inhyrda arbetskraften.

I november 2023 fanns det 197 arbetslösa närvårdare i Vanda, varav 41 var under 30 år och av dem var färre än 5 nyutexaminerade. Under motsvarande tid fanns det 21 arbetslösa närvårdare i Kervo, varav färre än 5 var under 30 år och nyutexaminerade. Inom arbetsförmedlingstjänsterna i Vanda och Kervo har man inte kunnat statistikföra det exakta antalet nyutexaminerade på grund av det låga antalet respondenter.

Välfärdsområdet hade utmaningar med rekryteringen av närvårdare och handledare under 2023. Av rekryteringarna blev 53 vakanser för närvårdare och 33 för handledare otillsatta, eftersom det inte fanns behöriga sökande. Till sommarjobb 2023 anställdes 17 närvårdare genom egen rekrytering och 91 närvårdare via Seure. Av sommarvikariaterna blev 20 vikariat för närvårdare eller handledare otillsatta.

Den senaste lägesbilden för personalen i välfärdsområdet (06/23) innehöll 77/849 lediga tjänster för närvårdare, medan fyllnadsprocenten var 90,9 %. Av handledarbefattningarna var 21/245 otillsatta och fyllnadsprocenten var 91,4 % . Av servicehandledarbefattningarna var 6/25 otillsatta och fyllnadsprocenten var 92,9 %.

Vanda och Kervo välfärdsområde kan förutom direkt rekrytering även erbjuda en möjlighet att avlägga en yrkesexamen eller delexamen med hjälp av läroavtal. För närvarande finns det 60 läroavtalsstuderande, av vilka 39 är närvårdare, 2 handledare, 5 tandskötare och 5 vårdbiträden. I januari 2024 inleddes också en särskild läroavtalsgrupp med S2-stöd (finska som andra modersmål) i samarbete med Vanda stads kompetenscenter (Vantaan osaamiskeskus på finska) för sysselsättningstjänster. Målet är att sysselsätta läroavtalsstuderande efter avlagd examen inom Vanda och Kervo välfärdsområde.

Man har samarbetat med åtta läroanstalter på andra stadiet och många studerande inom olika branscher har erbjudits praktikplatser. Arbetsmöjligheterna i Vanda och Kervo välfärdsområde har marknadsförts på Rekrykarnevalen, som riktar sig till studerande som utexamineras och personer som söker sommarjobb. Rekryteringskarnevalen har ordnats till exempel i Vanda, Träskända, Tusby och Kervo.

Praktikanter, sommararbetstagare, läroavtalsstuderande och arbetssökande på Vanda och Kervo välfärdsområde anställs kontinuerligt till lediga tjänster. Välfärdsområdet har utvecklat en läroavtalsmodell vars lönestruktur har förnyats i början av 2024. Syftet är att vidareutveckla läroavtals- och karriärvägsmodellen för att ytterligare öka läroavtalsutbildningens dragningskraft och för att välfärdsområdet även i fortsättningen ska ha yrkeskunnig och engagerad personal.

Utifrån det som beskrivs ovan är uppfattningen att man inte börjar pröva en separat modell för sysselsättningsgaranti, eftersom man redan med de nuvarande sysselsättningsmetoderna i välfärdsområdet kan garantera en hög sysselsättningsgrad för andra stadiets studerande efter examen.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar:

-
1. ge Gashaw Bibani, Antero Eerola samt 28 andra ledamöter, som undertecknat fullmäktigemotionen, svar på fullmäktigemotionen enligt redogörelsedelen ovan;
 2. föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 14**Beslutsförslag**

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesstyrelsen, § 26, 13.02.2024
Områdesfullmäktige, § 15, 04.03.2024**§ 15****Svar på fullmäktigemotionen om tryggnad av tillräcklig personal inom barnskyddet nu och i framtiden**

VAKEDno-2023-36

Områdesstyrelsen, 13.02.2024, § 26

Vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 11.9.2023 § 105 lämnades fullmäktigemotionen "Tryggnad av tillräcklig personal inom barnskyddet nu och i framtiden" av Centerns fullmäktigegrupp. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 25 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen löd enligt följande:

"Vi som lämnar in motionen kräver att Vanda och Kervo välfärdsområde vidtar alla möjliga åtgärder samt åtgärder som välfärdsområdet inte ännu utnyttjar för att trygga att det finns tillräckligt med personal inom barnskyddet nu och i framtiden.

En tillräcklig tillgång på personal inom barnskyddet inom Vanda och Kervo välfärdsområde måste kontinuerligt kunna tryggas på en hållbar grund som är förenlig med barnens bästa. Detta innebär också att nya, kreativa verksamhetsätt prövas och börjar användas för att trygga hållkraften och engagemanget då det gäller personal inom barnskyddet. Det ligger i barnens intresse att de får den hjälp de behöver i tid och på ett sätt som motsvarar deras behov.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland (AVI) överväger att meddela ett föreläggande enligt 48 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) till Vanda och Kervo välfärdsområde för att ordna tillräckliga socialarbetarresurser för barnskyddet. Föreläggandet ska förenas med vite. Vitet är planerat att uppgå till 700 000 euro. Vanda och Kervo välfärdsområde har inte råd att låta bli att använda alla tillbudsstående medel för att säkerställa tillgången på personal inom barnskyddet nu och i framtiden.

Det är bråttom."

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 26.9.2023 § 236 att anteckna fullmäktigemotionen för kännedom och skicka den vidare till sektordirektören för tjänster för barn, unga och familjer för beredning senast 11.3.2024.

Svar på fullmäktigemotionen:

Bakgrund

Barnskyddet är ett barn- och familjeinriktat barnskydd som genomförs när barnet och familjen är klienter inom barnskyddet. Till barnskyddets uppgifter hör att göra upp en klientplan, stödåtgärder inom öppenvården, brådskande placering av barnet, omhändertagande samt ordnande av vård utom hemmet och eftervård. Inom Vanda och Kervo välfärdsområde ansvarar Serviceområdet för specialtjänster för familjer för öppenvård, vård utom hemmet och eftervård av barn under 18 år.

I 13 b § i barnskyddslagen (417/2007) föreskrivs att det för ett barn som är klient inom barnskyddet ska utses en socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter och som ska vara en sådan yrkesutbildad person inom socialvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015). En socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter får ha högst 30 barn som klienter. Eftersom socialarbetarna utövar offentlig makt, ska de stå i tjänsteförhållande till välfärdsområdet. För socialarbetarnas del är det således inte möjligt att anlita inhyrd arbetskraft.

Utmaningarna då det gäller tillgången på socialarbetare är riksomfattande. Det finns varje år för få nybörjarplatser i socialt arbete vid universiteten i förhållande till behovet och alla utexaminerade söker sig inte heller till och sysselsätts i socialt arbete inom den offentliga sektorn. Under de närmaste åren kommer socialarbetare att lämna branschen i och med att de pensioneras.

Inom Vanda och Kervo välfärdsområde är bristen på socialarbetare särskilt koncentrerad till öppenvården inom barnskyddet, även om det också inom andra serviceområden och verksamhetsområden finns utmaningar då det gäller tillgången på socialarbetare. Inom barnskyddet finns sammanlagt 73 vakanser för socialarbetare som är inriktade på klientarbete enligt dimensioneringen, varav 48 är inom öppenvården och 25 inom vården utom hemmet. I slutet av 2023 var 12 vakanser för socialarbetare obesatta. Vakanssituationen för socialarbetarna inom barnskyddets öppenvård inom Vanda och Kervo välfärdsområde har följts noggrant och för att förbättra situationen har man sökt lösningar tillsammans med sektorns ledning, personal, HR-tjänster och kommunikation.

Åtgärder som vidtagits för att främja hållkraften hos personalen och arbetets attraktionskraft

En av attraktionsfaktorerna är en konkurrenskraftig lön. Socialarbetarnas löner höjdes sommaren 2023 i samband med harmoniseringen av lönerna. Den uppgiftsrelaterade lönen för en behörig socialarbetare inom barnskyddet är 4151 euro /månad. Dessutom betalas till socialarbetare och ledande socialarbetare inom barnskyddet en engagemangsbonus som uppgår till 420 euro i perioder på tre månader. Højningen av lönerna har i synnerhet påverkat hållkraften då det gäller arbetstagarna, men i rekryteringen av nya arbetstagare har effekten varit beklagligt liten. Välfärdsområdets lönenivå var sommaren 2023 bland de bästa i södra Finland, men efter detta har de kringliggande områdena höjt sina löner till samma nivå som Vanda och Kervo välfärdsområde.

I flera undersökningar om arbetshälsa och arbetslivet har man konstaterat att den viktigaste faktorn som stärker viljan att stanna kvar i arbetet är ett gott ledarskap och en god arbetsatmosfär. Barnskyddet har satsat på detta genom att stärka och utveckla strukturer som stöder arbetet, team- och arbetsparsarbetet samt den interna kommunikationen inom öppenvården. Den närmaste chefens betydelse är särskilt stor för att orka och lyckas i arbetet. Styrkan i barnskyddets socialarbete kan konstateras vara att en ledande socialarbetare endast ansvarar för ett team och teamens storlek är lämpliga för att stödet i arbetet ska kunna förverkligas i praktiken. I ledningen har man särskilt satsat på enhetlighet och konsekvent ledarskap inom enheten. Detta gör det också möjligt att samarbeta, dela information och stödja de yrkesutbildade personerna över teamgränserna. Personalen har gett positiv respons

om detta under året. Dessutom använder barnskyddets enheter för socialt arbete en systemisk teammodell där klientens ärenden behandlas tillsammans med klienten i samarbete med teammedlemmarna och familjeterapeuten.

Situationerna för familjer som är klienter inom barnskyddet är allt mer komplicerade och inom barnskyddets öppenvårdstjänster måste man kunna svara på klienternas mångsidiga servicebehov. En central framgångsfaktor, som identifierats är att stärka och säkerställa personalens kompetens. En regelbunden introduktionsstig för socialarbetare inom barnskyddet tillhandahåller information och stärker kompetensen i skötseln av centrala uppgifter inom barnskyddet. Dessutom har utbildning i bland annat traumakunnande ordnats enligt de behov som framkommit bland personalen. De anställda har också tillgång till välfärdsområdets gemensamma utbildningar. De nya medarbetarna stöds också av en mentormodell där en mentor utses för en ny medarbetare. Mentorn hjälper den nya medarbetaren att bekanta sig med arbetsgemenskapen och dess praxis.

Socialarbetaren inom barnskyddet har ett omfattande arbetsfält och ska utöver interaktionsarbetet behärska lagstiftningen samt olika tjänster och deras serviceprocesser. I barnskyddslagen finns det mer än 50 lagstadgade uppgifter eller ansvar som en socialarbetare ansvarar för. Under 2023 har det gjorts mycket arbete för att förtydliga den grundläggande uppgiften och processerna så att de anställda kan koncentrera sig fullt ut på klientarbetet. Till exempel har klienthandledningen till tjänsterna utvecklats. Som stöd för socialarbetarna finns också en multiprofessionell expertgrupp som sammanträder varje vecka. Koncernförvaltningen ger också stöd i juridiskt utmanande situationer av en jurist i Koncernförvaltningen som är specialiserad på barnskydd.

Välfärdsområdet har satsat på rekrytering i samarbete med kommunikationen och rekryteringstjänsterna. Vi har använt avgiftsbelagda rekryteringskampanjer och rekryteringen har fått synlighet bland annat genom kommunikation i de sociala medierna. Välfärdsområdets barnskydd har ett konto i sociala medier som upprätthålls av arbetstagarna. Syftet med kontot är att skapa en positiv bild av barnskyddet och Vanda och Kervo välfärdsområde som arbetsgivare. I slutet av hösten testades rekryteringskaffestunder, dit intresserade arbetssökande bjöds in för att höra om de nuvarande arbetstagarnas erfarenheter av välfärdsområdet som arbetsgivare. Vi fortsätter rekryteringskaffestunderna i samarbete med teamen för familjesocialarbete och bedömning av servicebehovet. I slutet av 2023 publicerades med stöd av kommunikationsenheten en socialarbetares karriärberättelse på välfärdsområdets sociala medier.

Samarbetet med läroanstalterna är en av de viktigaste rekryteringskanalerna och detta utvecklas tillsammans med koncernförvaltningens sakkunnig- och utvecklingstjänster. Inom barnskyddet har man lång erfarenhet av att handleda universitetspraktik och principen har varit att alla villiga studerande antas till praktiken. Under sommaren anställs studerande, som är början av studierna i socialt arbete, till barnskyddet som sommararbetare och många av dem vill fortsätta arbeta efter att ha fått vikariatbehörighet.

För att stärka hållkraften är dialogen mellan personalen och ledningen samt att personalen upplever en känsla av delaktighet av största vikt. Under 2023 har vi regelbundet träffat de närmaste cheferna och personalen inom det sociala arbetet

inom öppenvården. Vi har fått god respons från dessa forum för växelverkan och morgonkaffestunderna för ledningen och personalen fortsätter även under 2024

Till sist

Välfärdsområdets första år i socialarbetet inom barnskyddets öppenvård var utmanande på grund av personalbristen. I socialarbetet inom barnskyddet upplevde man dock också framgångar, eftersom antalet klienter inom öppenvården minskade under året tack vare ett lyckat klientsegmenteringsarbete. Även resultaten från personalenkäten som genomfördes på hösten var mycket positiva i synnerhet vad gäller närledningen. Även om personalsituationen fortfarande är utmanande fortsätter vi att arbeta konsekvent och långsiktigt för att främja bilden av arbetsgivaren och rekryteringarna och vi samarbetar aktivt med personaltjänsterna och personalen för att förbättra håll- och dragningskraften.

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar:

1. ge Centerns fullmäktigegrupp och 25 andra ledamöter, som undertecknat fullmäktigemotionen, svar på fullmäktigemotionen enligt redogörelsedelen ovan;
2. föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige antecknar den inkomna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Områdesfullmäktige, 04.03.2024, § 15

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen föreslår för välfärdsområdesfullmäktige att fullmäktige antecknar den mottagna utredningen för kännedom som svar på fullmäktigemotionen och konstaterar fullmäktigemotionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 16

Fullmäktigemotioner (additional)

Under mötet lämnades följande fullmäktigemotioner in:

1. Vaula Norrenas fullmäktigemotion "**Cancerscreeningar bör också genomföras vid verksamhetsställena i Vanda/Kervo**". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 26 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Välfärdsområdet genomför olika massscreeningar på så sätt att kunderna måste resa till Helsingfors för provtagning.

Detta leder till att kunden (och arbetsgivaren) förlorar flera timmars arbetstid och dessutom uppstår kostnader för resorna. Ur samhällsekonomisk synvinkel är det fråga om förlust av arbetstimmar i hela åldersklasser av kvinnor.

Välfärdsområdet ska kräva att avtalsaktörerna vid verksamhetsställena i Vanda och Kervo tillhandahåller tjänsterna.

Till exempel konstateras följande om mammografi på Vanda-Kervos webbplats:
"Mammografiscreeningar genomförs av Terveystalo, som producerar tjänster för sina avtalskommuner. Terveystalos verksamhetsställen är Kampen, Centralgatan (Helsingfors), Köpcentret Tripla, Myrbacka och Dickursby. "

Terveystalo tillhandahåller i verkligheten inga mammografiscreeningar i Vanda eller Kervo, utan meddelar att kunden måste besöka verksamhetsstället på Centralgatan i Helsingfors.

Vi föreslår att Vanda-Kervo välfärdsområde även ordnar massscreeningtjänster vid provtagningsställena i Vanda-Kervo så att kunderna inte behöver resa långa sträckor för att delta."

2. Kristdemokraterna, KD-fullmäktigegruppens fullmäktigemotion "**Avgiftsfria måltider i samband med arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning**". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 39 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Arbets- och dagverksamhet ordnas för personer som inte har förutsättningar för ett anställningsförhållande och som behöver individuella stödåtgärder. Arbets- och dagverksamheten i sig är avgiftsfri, men om kunderna äter på verksamhetscentret tas det ut måltidsavgifter enligt prislistan för måltidstjänster.

De personer som deltar i arbets- och dagverksamheten är kunder, inte anställda. De som deltar i arbets- och dagverksamhet har möjlighet att få arbetsersättning. Arbetsersättningen är ett stöd av typ verksamhetsunderstöd som stöder deltagandet i arbets- och dagverksamhet. Arbetsersättningens storlek är 2 euro/h och högst 12 euro/dag. Arbetsersättningen finansieras i huvudsak genom att fakturera beställaren för det utförda arbetet eller den utförda tjänsten.

Fullmäktigemotion i Kervo 11/2017 (Pentti Rönkkö, KD) föreslog att måltidsavgiften slopas för dem som deltar i arbetsverksamhet och initiativet godkändes. I Kervo var måltiderna i

samband med arbetsverksamhet således avgiftsfria ännu 2022. I början av 2023 började välfärdsområdet ta ut måltidsavgifter på nytt.

Avskaffandet av måltidsavgiften vid arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning främjar jämlikheten, eftersom personer med utvecklingsstörning får arbetsersättning av varierande storlek, och det finns situationer där den inte täcker måltidsersättningen (enligt den nya prislistan är priset på en huvudmåltid 5,45 euro/dag).

Vi ber om en noggrannare utredning av antalet personer med utvecklingsstörning /funktionsnedsättning i arbetsverksamhet, deras genomsnittliga arbetsersättning och användningen av måltidstjänster.

Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att måltidsavgiften slopas för kunder inom arbetsverksamhet – åtminstone för dem som har en måltidsavgift som överstiger arbetsersättningen. Således skulle det bli ens något kvar i handen för utfört arbete."

3. Antero Eerolas och Tiina Tuomelas fullmäktigemotion **"Rörliga patruller för snabba åtgärder inom det uppsökande äldrearbetet"**. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 21 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Den åldrande befolkningen ökar kraftigt i Vanda och Kervo välfärdsområde. Äldre människor är numera i bättre skick och det längre än tidigare. Det gör det möjligt att bo hemma relativt länge antingen utan eller endast med lätt service.

Samtidigt ökar också antalet äldre personer i dåligt skick. Eftersom en stor del av de äldre bor hemma kommer deras problem inte nödvändigtvis alltid till kännedom. Därför behövs uppsökande äldrearbete och arbete för att lindra de äldres ensamhet. Båda dessa har redan genomförts framgångsrikt i Vanda och Kervo välfärdsområde.

Det uppsökande äldrearbetet kan emellertid inte ingripa i alla fall. I de offentliga lokalerna i Vanda och Kervo välfärdsområde har det uppstått situationer där utomstående har oroat sig för en äldre persons psykiska och fysiska tillstånd. I sådana fall kan till exempel det uppsökande äldrearbetet inte omedelbart komma till hjälp. Det enda alternativet är att göra en orosanmälan om en äldre person, men handläggningen tar tid.

Inom välfärdsområdets äldreomsorg skulle det behövas ett slags "rörliga patruller för snabba åtgärder" som man skulle kunna be om hjälp i situationer där man till exempel på offentliga platser eller i lokaler möter äldre vars tillstånd väcker oro. Hjälp behövs särskilt i fall där larmandet av nödcentralen är en alltför tung åtgärd.

Denna nya typ av mobilt äldrearbete skulle ha till uppgift att reda ut den äldre personens tillstånd och snabbt erbjuda nödvändig psykisk, fysisk och sociala hjälp.

På basis av det ovan nämnda gör vi undertecknade fullmäktigeledamöter i Vanda och Kervo följande fullmäktigemotion:

* Vanda och Kervo välfärdsområde inleder en utredning om ett nytt slags mobilt äldrearbete, där man som en del av det uppsökande äldrearbetet inrättar "rörliga patruller för snabba åtgärder", som snabbt kan ingripa i situationen för äldre som väcker oro, och utifrån utredningen inleds en ny form av äldreomsorg."

4. Elina Nykyris fullmäktigemotion "**Beaktande av sällsynta sjukdomar i Vanda och Kervo välfärdsområde**". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 15 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Den 29 februari 2024 firades den internationella dagen för sällsynta sjukdomar (RDD). Vi initiativtagare vill att välfärdsområdet utvecklar sina tjänster i en riktning som i större grad beaktar personer med sällsynta sjukdomar och deras närstående bland annat genom att inrätta en ansvarig tjänst för sällsynta sjukdomar samt en arbetsgrupp för sällsynta sjukdomar.

Vad avses med sällsynta sjukdomar?

Sällsynta sjukdomar är sjukdomar och skador med låg förekomst. I Finland betraktas en sjukdom eller skada som en sällsynt sjukdom om antalet personer som har sjukdomen är färre än 5 per 10 000 invånare.

Oftast är sällsynta sjukdomar relaterade till arvsmassan. Hälften av de sällsynta sjukdomarna diagnostiseras i barndomen och hälften i vuxen ålder. Det tar ofta flera år att få en diagnos. För en stor del av de sällsynta sjukdomarna har det inte utvecklats någon läkemedels- eller operationsbehandling, eftersom det just inte gjorts någon forskning kring sällsynta sjukdomar. Och fastän det skulle finnas läkemedels- eller operationsbehandling för en enskild sällsynt sjukdom, har ofta bland annat rehabiliterings-, hjälpmedels- och socialtjänsterna en stor roll i vardagen för en person med en sällsynt sjukdom.

Även om antalet personer med en enskild sällsynt sjukdom är få, är det totala antalet personer som har en sällsynt sjukdom betydande nationellt och internationellt. I Finland uppskattas det finnas åtminstone 450 000 personer med en sällsynt sjukdom. Uppskattningsvis 6–8 procent av befolkningen har en sällsynt sjukdom. I hela världen uppskattas det finnas 300 miljoner och i hela Europa 30 miljoner personer med sällsynta sjukdomar. I världen känner man till 6 000–8 000 olika sällsynta sjukdomar. Varje år upptäcks tiotals nya sällsynta sjukdomar.

Källa: Nätverket Harvinaiset.

På vilket sätt kunde vi utveckla tjänsterna och vården för personer med sällsynta sjukdomar i området?

Vi undertecknade föreslår att Vanda och Kervo välfärdsområde:

- utvecklar sina tjänster så att de bättre beaktar personer med sällsynta sjukdomar och deras närstående,*
- utvecklar service-/vårdkedjan för sällsynta sjukdomar,*
- koncentrerar kompetensen om sällsynta sjukdomar till några team,*
- inrättar en arbetsgrupp för sällsynta sjukdomar,*
- inrättar en ansvarig tjänst för sällsynta sjukdomar,*
- intensifierar samarbetet med universitetssjukhusens enheter för sällsynta sjukdomar,*
- utreder med hjälp av enkäter välbefinnandet och hälsan hos personer med sällsynta sjukdomar och deras närstående samt rapporterar regelbundet om det i välfärdsberättelser och -planer,*
- utarbetar åtgärder för att förbättra hälsan och välbefinnandet hos personer med sällsynta sjukdomar och deras närstående samt följer upp effekterna av dessa åtgärder i sina välfärdsberättelser,*

- utser ett multiprofessionellt team (ett s.k. egenteam) som ansvarar för tjänsterna för varje person med en sällsynt sjukdom,
- säkerställer att personer med sällsynta sjukdomar och funktionsnedsättningar är representerade i rådet för personer med funktionsnedsättning
- och utvecklar det sociala arbetet inom hälsovården i en riktning som beaktar personer med sällsynta sjukdomar samt främjar informationsgången mellan hälso- och sjukvården och socialservicen.

I arbetsgruppen för sällsynta sjukdomar ska HUS, Mellersta Nylands räddningsverk, välfärdsområdets alla verksamhetsområden, rådet för personer med funktionsnedsättning samt handikapp- och patientorganisationerna vara representerade. Kunderna och deras närstående ska ha en genuin möjlighet att påverka. Vi får inte glömma hur stor roll som rehabilitering, hjälpmedel, vårdartiklar samt social- och/eller funktionshinderservicen har i vardagen för personer med sällsynta sjukdomar när vi utvecklar tjänsterna för personer med sällsynta sjukdomar i området. Vi får inte heller glömma föreningarna.

Den som innehar den ansvariga tjänsten för sällsynta sjukdomar ska ha i uppgift att samla in och sprida information samt att koordinera ärenden som gäller sällsynta sjukdomar i området samt att ge hjälp och rådgivning till personer med sällsynta sjukdomar och deras närstående. Det är viktigt att vårt välfärdsområde i fortsättningen allt intensivare samarbetar med universitetssjukhusens enheter för sällsynta sjukdomar. Den som innehar den ansvariga tjänsten för sällsynta sjukdomar ska ha i uppgift att koordinera detta samarbete.

För varje person med en sällsynt sjukdom i området ska det utses ett multiprofessionellt team som ansvarar för hens tjänster (den s.k. egenteammodellen). Egenteamet kan i vissa fall bestå av egenvårdaren och -läkaren och ibland kan utöver läkare och skötare även en fysioterapeut, ergoterapeut och/eller talterapeut, eller en psykiater/psykolog ingå i teamet. På så sätt främjas vårdens kontinuitet för personer med sällsynta sjukdomar och förbättras kompetensnivån inom tjänsterna och vården. Socialservicen får alltså inte glömmas bort. Socialarbetet inom hälsovården i området bör utökas och det bör utvecklas i en riktning som beaktar sällsynta sjukdomar. Många personer med sällsynta sjukdomar behöver rehabilitering, hjälpmedel, vårdtillbehör eller tjänster enligt socialvårdslagen och /eller lagen om funktionshinderservice i sin vardag.

Källor:

- Harvinaiset-verkosto: <https://harvinaiset.fi/harvinaiset-verkosto/>
- Harso ry: <https://harso.fi/>
- <https://harvinaiset.fi/diagnoosit/harvinaissairaudet/>
- <https://harvinaiset.fi/harvinaiset-verkosto/>
- <https://harvinaiset.fi/ajankohtaista/harvinaisten-sairauksien-paiva/>
- <https://www.hus.fi/potilaalle/hoidot-ja-tutkimukset/harvinaiset-sairaudet>
- Harvinaissairauden hoitopaikat | Genetiikan ja harvinaissairauksien talo | Terveyskylä.fi (terveyskyla.fi <https://harvinaiset.fi/ajankohtaista/harvinaisten-sairauksien-paiva/>)
- Harvinaissairauksien kansallinen ohjelma: <https://www.julkari.fi/handle/10024/148190>
- Harvinaiset-verkosto – Harvinaisten sairauksien päivä – To 29.2.2024 14:00 (webcasting.fi), <https://www.webcasting.fi/harvinaiset/0uMpdqV/>

5. Elina Nykyris fullmäktigemotion **"Fullmäktigemotion för att utveckla tillgängligheten och lättläst språk i kommunikationen inom Vanda och Kervo välfärdsområde"**. Fullmäktigemotionen har undertecknats av 19 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Välfärdsområdet är skyldigt att se till att kommunikationen är tillgänglig. Det gynnar alla, och är inte till skada för någon.

Invalidförbundet berättar: "Med tillgänglighet avses ofta en annan miljö än den fysiska. Tillgänglighet är också en atmosfär och attityder som beaktar människors mångfald. Med hinderfrihet avses främst den fysiska miljön, såsom byggnader, utomhusområden och kollektivtrafik. Med tillgänglighet avses en s.k. immateriell miljö, såsom information, webbplatser, tjänster och attityder. Tillgänglighet i kommunikation, information och tjänster innebär att användaren kan välja olika sätt att kommunicera samt att få information och tjänster. Till exempel borde den information som offentliga aktörer eller serviceproducenter tillhandahåller vara tillgänglig via olika kanaler, såsom i elektronisk och tryckt form. I elektroniska tjänster, såsom webbtjänster, ska man beakta att innehållet är tydligt och begripligt och kan läsas med skärmläsarverktyg." Källa:

Keskeisin kielellisen saavutettavuuden keino on selkokieli (Hirvonen, Kinnunen & Tiittula 2020). I ett lättläst språk har allmänspråkets innehåll, ordförråd och strukturer gjorts enklare än allmänspråket.

Många slags människor behöver ett lättläst språk (Leskelä & Uotila 2020). Bland annat personer som upplever språkliga svårigheter, personer som nyss lärt sig finska samt personer som inte känner till social- och hälsovårdstjänsterna har nytta av ett lättläst språk. Gemensamt för personer som har nytta av ett lättläst språk är en risk för språklig marginalisering.

Det finns ett stort behov av lättläst kommunikation, eftersom 21 procent av befolkningen i vårt välfärdsområde har något annat modersmål än finska eller svenska. Vi är den mest mångkulturella av Finlands välfärdsområden. Välfärdsområdet måste utveckla sin kommunikation på ett lättläst språk.

Alla invånare i vårt område, även de som behöver ett lättläst språk, måste ha rätt att få information om beslut och tjänster som rör deras liv. Välfärdsområdets kommunikation ska vara språkligt begriplig, även för personer som upplever språkliga svårigheter, personer med funktionsnedsättning och personer med ett främmande språk som modersmål.

Vanda och Kervo välfärdsområde strävar efter att främja övergången till elektroniska tjänster (dvs. digitaliseringen) för dem som vill och kan göra det. Det är möjligt att genomföra den digitala övergången på ett jämlikt sätt, förutsatt att tillgängligheten beaktas i stor utsträckning, både vad gäller tekniska lösningar och språkbruket.

Information om servicen ska finnas tillgänglig även på annat sätt än elektroniskt, och elektroniska tjänster får inte vara det enda sättet att få service. Av befolkningen i Vanda och Kervo är 16 procent över 65 år. Information om tjänsterna ska inte ges bara på nätet utan också i pappersform och per telefon.

Finland har förbundit sig att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (27/2016). Artikel nio i FN:s konvention om rättigheter för personer

med funktionsnedsättning kallas för tillgänglighetsartikel. Tillgänglighet är en mänsklig rättighet. Personer med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som andra att delta i och påverka samhället, få information och använda service.

Europeiska unionens tillgänglighetsdirektiv (2019/882) förutsätter att offentlig service uppfyller tillgänglighetskraven. Dessutom förpliktar lagen om tillhandahållande av digitala tjänster tjänsteleverantören att säkerställa att innehållet i de digitala tjänsterna är möjligt att uppfatta och förstå (306/2019).

På basis av det som konstaterats ovan föreslår vi undertecknade att Vanda och Kervo välfärdsområde utvecklar sin kommunikation via flera kanaler, tillgängligheten och ett lättläst språk. Det innebär att välfärdsområdet:

- informerar om sina tjänster, inte bara elektroniskt, utan också per telefon och i tryckt form,
- garanterar att det alltid finns ett alternativ till elektroniska tjänster,
- i sina tjänster, inklusive de elektroniska tjänsterna, beaktar variationerna i invånarnas språkliga förmåga,
- säkerställer att det i fortsättningen är möjligt att ta del av planer och ändringar som åtminstone gäller serviceutbudet och tjänsterna, inklusive reformprogrammet och servicenätplanerna på ett lättläst språk,
- säkerställer att det i fortsättningen är möjligt att få servicebeslut och andra brev som skickas till kunderna på ett lättläst språk,
- introducerar sina anställda, tjänstemän och förtroendevalda i hur områdets tillgänglighet kan utvecklas,
- säkerställer att webbplatsen är kompatibel med skärmläsningsprogram (t.ex. att pdf-filer inte används på webbplatsen),
- säkerställer att tolkningstjänsterna fungerar (inkl. HUS och räddningstjänsterna)
- och engagerar invånarna i utvecklingen av sin kommunikation och kommer ihåg grupper av människor i särskilt utsatt ställning.

Källor:

- <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/yleista-saavutettavuudesta>
- <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus>
- Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.
- Hirvonen, Maija; Kinnunen, Tuija & Tiittula, Liisa 2020. Viestinnän saavutettavuus. Teoksessa: Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.
- Leskelä, Leealaura & Uotila Eliisa 2020: Selkokieli saavutettavan viestinnän välineenä. Teoksessa Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.
- Åkermarck, Mikael 2020: Viestinnän saavutettavuus lainsäädännössä. Teoksessa: Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus. Lomakkeen yläreuna Lomakkeen alareuna
- <https://pirkanmaa.vasemmisto.fi/aluevaltuusto/aluevaltuustoryhman-toiminta/valtuustoaloite-6-11/>
- YK:n vammaissopimus: https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2016/20160027/20160027_2#idm46494958481728

- Esteettömyysdirektiivi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0882>
- Digipalvelulaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306#Pidm46494958335392>

6. Pirjo Luokkalas fullmäktigemotion "**Stärkande av familjevården som en serviceform inom barnskyddet**". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 23 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Vi som undertecknat initiativet föreslår att Vanda och Kervo välfärdsområde vidtar alla möjliga och ännu oanvända åtgärder för att stärka familjevården så att barn som är i behov av barnskydd mer beslutsamt och bättre kan skyddas proaktivt både med hjälp av familjevård dygnet runt i barnets hem och hos familjevårdaren.

Dygnetruntvård och vid behov även långvarig familjevård hemma hos barnet och/eller familjevårdaren tryggar barnets liv, välbefinnande och uppväxt på ett mänskligt sätt och hjälper till att förebygga placering utanför hemmet, vilket är tungt för barnet."

7. Tiina Keskimäkis fullmäktigemotion "**Inrättande av en krisgrupp och utveckling av vårdvägen för personer som lider av coronavaccinskador**".

Fullmäktigemotionen har undertecknats av 1 ledamot i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Vanda och Kervo välfärdsområde måste vakna upp och reagera på situationen som gäller hela Finland. Eurostats statistik är alarmerande och i november 2023 hade Finland Europas högsta överdödlighetsbörda med en överdödlighet på 40 procent.

Denna exceptionellt höga överdödlighet kan inte förklaras enbart av den åldrande befolkningen. Även om den äldre befolkningen står för majoriteten av dödsfallen räcker åldrandet inte som en förklaring i sig. Corona som THL nämner är inte heller en helt grundad orsak till överdödlighet, med beaktande av att statsrådet avlägsnade covid-19 från listan över allmänfarliga smittsamma sjukdomar redan sommaren 2023.

De senaste medicinska undersökningarna visar att mRNA-injektioner mot coronavirus kan orsaka omfattande och allvarliga skador, inklusive hjärt- och kärlsjukdomar samt oväntade plötsliga dödsfall. Vanda och Kervo välfärdsområde bör ta detta på allvar och inrätta en krisgrupp för att utreda situationen i området.

Till krisgruppens uppgifter ska höra att samla in statistiska uppgifter om mRNA-injektionernas inverkan på områdets överdödlighet och översjuklighet. Det är livsviktigt att utarbeta en vårdväg för de boende som lider av vaccinskador. Det bör förstås att överdödligheten är störst bland de äldre som har fått flest coronavacciner.

Kontaminationen av mRNA-injektioner med dna från bakterieplasmider, vilket kommit fram i de senaste medicinska undersökningarna, och deras inverkan på människans genetiska information saknar motstycke och kräver förberedelser inom hälsovårdssystemet. Bland annat har en ökning av aggressiva cancerformer observerats i världen, vilket kan vara förknippat med allvarliga störningar i cellernas funktion när bakteriella dna-sekvenser ansluter sig till genomet i mänskliga celler. Sådana allvarliga sjukdomar kan kraftigt öka belastningen inom hälso- och sjukvården under de närmaste

åren. Ökningen av vårdbehovet kan bedömas i krisgruppen och vid behov kan man förbereda sig med tilläggsresurser.

Det är nu dags att erkänna situationens allvar och att vidta alla åtgärder för att hjälpa de människor som lider av vaccinskador. Detta kräver mod och snabba åtgärder från välfärdsområdets sida.

I krisgruppen ska det finnas representanter för hälso- och sjukvårdspersonalen, tjänstemannaledningen och även för de förtroendevalda i välfärdsområdet. Välfärdsområdet måste snabbt tillsätta en krisgrupp, eftersom situationen kräver snabba åtgärder."

8. Antero Eerolas fullmäktigemotion "**Välfärdsområdet med i arbetet för att delaktiggöra regnbågsseniorer**". Fullmäktigemotionen har undertecknats av 13 ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktigemotionen hade följande lydelse:

"Finland har varit en föregångare inom jämställdhet och likabehandling i Europa och i hela världen. Detta gäller även sexuella minoriteter och könsminoriteter, vars rättigheter har utvecklats kraftigt under de senaste drygt två decennierna.

Den långa människorätts- och jämställdhetskampen har gett resultat, eftersom lagstiftningen i Finland i regel behandlar sexuella minoriteter och könsminoriteter jämlikt.

Ändå finns det fortfarande sociala problem i minoriteternas livsmiljö som inte kan ändras direkt genom lagstiftning eller politiska beslut. Detta handlar till exempel om upplevelser av ensamhet, övergivenhet och utslagning. Till exempel upplevelser av ensamhet framhävs hos äldre personer som tillhör minoriteter. De har ofta inte heller vuxit upp i samma toleranta samhälle som dagens regnbågsunga.

Till exempel inom kommunernas ungdomsväsende har man satsat betydligt på regnbågsarbete. Befolkningen i Finland åldras emellertid. Enligt Centralförbundet för de gamlas väl (<https://www.epressi.com/tiedotteet/sosiaaliset-kysymykset/ainutlaatuinen-hanke-kaynnistyy-sateenkaarisenioreiden-osallisuuden-vahvistamiseksi-pohjois-pohjanmaan-hyvinvointialueella.html>) beräknas antalet regnbågsseniorer fördubblas inom de närmaste årtiondena.

I anslutning till detta har Centralförbundet för de gamlas väl i samarbete med Norra Österbottens välfärdsområde och Sateenkaariseniorit ry inlett ett treårigt projekt för att stärka regnbågsseniorernas delaktighet i vardagen samt lindra upplevelserna av marginalisering och ensamhet. Projektet finansieras av Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) som verkar i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet.

På basis av det ovan nämnda gör vi undertecknade fullmäktigeledamöter ett initiativ med följande innehåll:

* Vanda och Kervo välfärdsområde utreder möjligheterna att delta i ett projekt som ordnas av Centralförbundet för de gamlas väl i syfte att främja delaktigheten för regnbågsseniorer eller att på annat sätt beakta temat inom äldre servicen och äldrearbetet i välfärdsområdet."

Beslut

Områdesfullmäktige beslutade enhälligt att anteckna för kännedom de inkomna fullmäktigemotionerna och sända dem för beredning i välfärdsområdesstyrelsen.

Mer information om beslutet ges av välfärdsområdesdirektör Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.